І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-02[illegible]
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. — Ч. 233. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 15-го ГРУДНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, DECEMBER 15, 1964 No. 233. VOL. LXXI.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЗАПОВІДАЄ РЕОРГАНІЗАЦІЮ РЕЗЕРВ

Вашингтон. — Секретар оборони Рорерт МекНамара заявив на пресовій конференції, що він плянує основно переорганізувати дві більші складові частини армії, а саме хоче зовсім скасувати армійські резерви, збільшуючи одночасно армійську частину Крайової Ґвардії. Деякі частини Крайової Ґвардії були б також скасовані як непотрібні. Тепер армійські резерви можуть становити 300 000 вояків, а стан Крайової Ґвардії може виносити 400 000, хоч в останніх роках не було повного стану в цих частинах армії. Згідно з новим пляном секретаря оборони стан Крайової Ґвардії мав би бути збільшений до 550 000. Тепер стан армійських резерв виносив — 264 000, а Крайова Ґвардія мала 376 000 вояків. З того виходить, що 150 000 резервістів зможуть перейти до Ґвардії. Решта резервістів армії мали б тільки відбувати річні вишкільні маневри, без щотижневих або щодвомісячного вишколу впродовж року. Також члени тих одиниць Крайової Ґвардії, які будуть скасовані перейшли б до списка активних армійських одиниць і були б зобов'язані відбувати різні вишкільні маневри. Секретар оборони знає, що його плян зустріне спротив. І так перше протестує Товариство Офіцерів Резерви та численні члени Конґресу, які служать в резерві. Але Т-во Прихильників Крайової Резерви підтримує плян МекНамари. Секретар оборони повідомив одночасно про таке: 1) Резервісти в урядовій службі, отже і члени Конґресу, не будуть на списку готових резерв. Це зарядження відноситься до 83 членів Конґресу. Черер те деякі частини, як наприклад 9999 повітряна ескадриля під командою генерал майора Ґолдвотера була б дуже поменшена. 2) Нова організація зменшила б число членів Конґресу, які на запрошення окремих частин збройних сил виїжджають під час вакацій Конґресу на інспекції до Европи. Конґрес може не допустити до здійснення пляну МекНамари, не ухвалюючи більшої суми в бюджеті на Крайову Ґвардію, яка має бути збільшена, згідно з пляном МекНамари. Секретар армії Стівен Ейлс вислав листа до командантів армійських резерв, в якому підкреслив, що останнє рішення в справі резерви ще не запало, і що ці реорганізаційні пляни є тільки проєктами. Але він заявив, що головні пункти реорганізації мають бути здійснені. Співпрацювати в пляні реорганізації мають команданти резерв. Важний голос в цій справі матиме Конґрес, не тільки тому, що багато його членів служать в резерві, але і тому, що Конґрес схвалює видатки на резерви. Стан Крайової Ґвардії має бути збільшений на 150 000 резервістів, і Конґрес матиме можність зайняти становище до нового пляну, що його предложить секретар оборони. Т-во Офіцерів Резерви вислало протест на руки Президента, який відповів, що зміни в системі резерв робиться згідно із вказівками секретаря армії та шефа штабу, генерала Гаролда К. Джансона. Президент заявив, що новий плян організації резерви має на цілі збільшити бойову готовість резервових частин та ощадність у видатках на збройні сили. Президент висловив надію, що офіцери резерви не будуть протестувати, коли ближче пізнають урядовий проєкт.

В понеділок 14-го грудня електори мали вибрати Президента ЗДА

Вашингтон. — В понеділок 14-го грудня електори у всіх 50-ох стейтах цієї країни мали зібратися в столицях стейтів та вибрати 36-го президента ЗДА. Число електорів виносить стільки, скільки даний стейт має сенаторів і конґресменів. Отже найменше число 3 (два сенатори і один конґресмен), а найбільше — 43 (2 сенатори і 31 конґресмен). Також і Дистрикт Колюмбія має трьох електорів, хоч не має конґресменів ані сенаторів. Всіх електорів є 538, бо число сенаторів виносить 100, число конґресменів — 435, а з Дистрикту Колюбії є 3 електори. Електори будуть голосувати на президента Линдона Б. Джансона і на віцепрезидента Гюберта Г. Гомфрі, але вони не вибирають в дійсності їх, бо це зробили виборці вже 3-го листопада, віддавши на Джансона і Гомфрі більше як 43,000,000. Голосуванням 14 грудня електори тільки, згідно з конституцією, затверджують вибір із 3-го листопада. Тому ще перед голосуванням можна твердити, що през. Джансон дістане 486 електорських голосів із 44-ох стейтів і з Дистрикту Колюмбія. Ґолдвотер і Міллер дістануть голоси електорів з 6-ох стейтів в числі 52: Джорджія, Гіведнна Кароляйна, Алабама, Луїзіяна, Міссіссіпі та Арізона. Електори могли б голосувати по своїй уподобі, але згідно з традицією вони голосують на того кандидата, що мав більшість в стейті.

На бібліотеку ім. Кеннеді зібрано $10 міл.; проєктуватиме І. М. Пей

Ню йорк — На пресовій конференції в готелі П'єр сенатор - елект — Роберт Ф. Кеннеді повідомив, що на будову бібліотеки ім. Джана Ф. Кеннеді досі зібрано вже понад $10 000 000, і що на проєктодавця родина вибрала професора Гарвардського університету, народженого в Японії архітекта І. М. Пея. Разом із цією бібліотекою при Гарвардському університеті має бути приміщений інститут для заавансованих політичних студій. На цій конференції присутні були: вдова по покійнім Президенті — пані Джан Ф. Кеннеді, президент Гарвардського університету Натан М. Пюсі, та голова Комітету, який займався збіркою фондів — Юджін Блек, який заявив, що пожертви на бібліотеку приймаються далі, хоч зібрано заплянованy суму, — бо будуть збільшені видатки у зв'язку з організацією інституту при бібліотеці. Блек сказав, що ще ніколи не мав такої легкої праці, як при збірці фондів на бібліотеку ім. Кеннеді. Ця бібліотека буде побудована на терені Гарвардського університету. Блек — це колишній президент Міжнародного Банку для відбудови і розвитку. Д-р Пюсі говорив про майбутній Інститут при бібліотеці.

● **Президенд Джансон** найменував на свого окремого асистента 32-річного Ричарда Н. Ґудмана, який працював в покійного президента Кеннеді, пишучи йому промови. Під час президентури Джансона не виявляють із Білого Дому, чим займаються окремі дорадники Президента, але загально передбачають, що Ґудман також і Джансонові писатиме промови, як це робив під час цьогорічних виборів, і як це робив він в 1960му році для покійного президента Кеннеді.

● **Комісія** в справах будови пам'ятника Ф. Д. Рузвелтові затвердила проєкт, проти якого давніше виступали діти покійного президента.

ЧЕРГОВИЙ, 8-ий КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ВІДБУДЕТЬСЯ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1965-го РОКУ ТА БУДЕ ЮВІЛЕЙНИЙ З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ УККА

ЗВІТИ ЕКЗЕКУТИВИ З ДІЯЛЬНОСТИ, ЗУСТРІЧ З ВІДВІДУВАЧАМИ З-ПОЗА ЗАЛІЗНОЇ ЗАСЛОНИ, ПІДПИСИ ЗА ПАТРІЯРХАТ ТА ІНШІ СПРАВИ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ НАРАД І РІШЕНЬ РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА

Ню Йорк. — Восьмий з черги Конґрес Американських Українців, що буде ювілейним з уваги на 25-ліття Українського Конґресового Комітету Америки, відбудеться в другій половині наступного, 1965-го року в Ню Йорку. Точну дату цього Конґресу має встановити Екзекутива УКК. Справа цього Конґресу, як і вислухання та обговорення звітів з діяльности Екзекутиви й дебати над такими актуальними тепер у нашій громаді справами, які зустрічі з відвідувачами з-поза залізної заслони, збирання підписів у справі патріярхату Української Католицької Церкви та інші були предметом цілоденних нарад Ради Директорів Українського Конґресового Комітету, що відбулися тут у приміщеннях готелю Комадор минулої суботи, 12-го грудня. У нарадах які започатковано пошануванням пам'яті померлого недавно голови Проводу Українських Націоналістів полк. Андрія Мельника та якими проводив екзекутивний віцепрезидент Иосип Лисогір, взяло участь 39 директорів УКК, переважно з Ню Йорку, Ню Джерзі і Пенсилвенії та Конектикат і одна директорка — пані Марія Квітковська — з Дітройту. УККомітет не покривав видатків подорожі. У нарадах не міг взяти участи президент УКК проф. Лев Добрянський, який перебуває тепер на Далекому Сході, але він надіслав листа, пропонуючи десять точок діяльности УКК на найближчий час. Між пропозиціями проф. Добрянського, які Рада Директорів схвалила з деякими доповненнями окремою резолюцією, були такі, як: інтенсивна акція збірки мінімальної суми $ 150,000 до Народного Фонду УКК, що є базою його діяльности; поставлення на самовистачальну базу публікацій УКК — „Українського Кварталяника" й „Українського Бюлетену"; дальше поширення на все-американській базі відзначування роковин Української Державности 22-го січня; відзначення в 1965-му році 25-ліття УККомітету і 20-ліття „Українського Квартальника"; Поширення відзначувань Тижня Поневолених Націй в липні; піддержка пропозиції конґресмена Дулского в справі створення окремого Шевченковського відділу в Конґресовій бібліотеці; поширення програми книжкових публікацій УКК та інше.

Звіт Иосипа Лисогора

Основний звіт з діяльности УККА упродовж року склав Иосип Лисогір, екзекутивний віце-президент УККА. Рада Директорів висловила пропозицію, щоб повний текст того звіту був висланий до української преси для евентуального використання. Звітодавець ширше зупинився на таких акціях УККА, як будова пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні та, зокрема, протиакція виступам проти того пам'ятника газети "The Washington Post", а дальше такі акції як: Світовий Конґрес Вільних Українців в рямках Пан-Американської Української Конференції; участь у Світовій Виставці в Ню Йорку; відзначування роковин 22-го січня і Тижня Поневолених Націй; акція в справі Шевченківської поштової марки; зусилля в справі піддержки резолюції конґресмена Флада в справі встановлення Постійної Конґресової Комісії для поневолених націй; заклики УККА в пресі з нагоди роковин Великого Голоду, 50-ліття Українських Січових Стрільців і т.п. Звітодавець зокрема з'ясував заходи репрезентантів УККА для включення згадки про Україну, як поневолену націю, в платформи Демократичної і Республіканської партій з нагоди цьогорічних передвиборчих конвенцій. У звітовому часі було 22 засідання Екзекутиви УККА і двоє зборів Політичної Ради. Репрезентанти УККА відбули 44 поїздки в терен. УККА належить до цілого ряду загально - американських організацій і установ, що мають за свою окрему мету поборювання комунізму та допомогу визвольним змаганням поневолених народів. Канцелярія УККА в Ню Йорку стала важливим інформаційним центром, як для громадян українського, так і неукраїнського роду. Звітодавець окремо згадав і ряд „неполагоджених справ", між ними й заходи, щоб добитись звільнення від оподаткування пожертв на цілі УККА, як едукаційної установи.

Звіт касира д-р Яр. Падоха

Загальний огляд збіркового і фінансового стану УКК дав його касир д-р Ярослав Падох, подаючи рівночасно і прелімінар бюджету до кінця цього ділового року. На початку звіту д-р Падох звернув увагу на деяку диспропорцію чисел у порівнянні з минулими роками, а це тому, бо саме в цьому році УККомітет зрівняв свій діловий рік з календарним роком. У минулих роках діловий рік УКК починався і кінчився в червні.

(Закінчення на сторінці 5-ій)

РЕЗОЛЮЦІЇ

Ради Директорів Українського Конґресового Комітету Америки, винесені в результаті нарад, які відбулися в готелі „Комодор" в Ню Йорку, в суботу, 12 грудня 1964 року.

Рада Директорів УККА, вислухавши звітів членів Екзекутиви та обміркувавши з'ясовані справи — рішає і постановляє:

1) Прийняти до відома й апробувати запропоновані проф. д-р Л. Е. Добрянським, Президентом УККА, та доповнені в дискусії десять точок діяльности УККА на найближчий час та доручає Екзекутиві поробити всі потрібні заходи для їх здійснення;

2) Рада Директорів одночасно закликає всі свої складові, членські організації та свої організаційні клітини, ще більше сконсолідуватись навколо Централі УККА та своєю працею на місцях і своєю збільшеною жертвенністю допомогти УККА здійснювати його великі й відповідальні завдання;

3) Рада Директорів з вдоволіллям прийняла звіт Екзекутиви, як теж і звіти Координатора молоді й Голови Шкільної Ради. Рада Директорів одночасно закликає ввесь український громадський загал оточити ще більшою опікою діяльність своїх молодечих організацій і українознавчих шкіл та дати їм збільшену моральну й матеріяльну піддержку і допомогу в їхній активності;

4) Рада Директорів познайомилася із звітом Екзекутиви щодо проблем зв'язаних із офіційними зустрічами членів наших організацій, що належать до УККА, з висланниками московського, окупаційного режиму в Україні — і одобрює становище Екзекутиви у справі цих контактів, висловлене у Зверненні УККА кілька місяців тому та висловлює своє неґативне становище до будь-яких офіційних зв'язків з висланниками окупаційного режиму в Україні, які йдуть у розріз із статутом УККА та резолюціями й постановами всіх Конґресів УККА.

Кубинські втікачі випустили ракету проти будинку ОН в Ню Йорку

Ню Йорк. — Кубинські втікачі демонстрували перед будинком Об'єднаних Націй 11 грудня під час того, як на зборах Генеральної Асамблеї ОН промовляв представник Куби міністер майор Ернесто Гевара. Під час промови Гевари вибухла яких 200 ярдів від будинку ОН ракета базука, яку кубинські втікачі випустили з західнього берега Східньої Ріки в Квінсі. Ракета перелетіла понад воду, й її ввибух потряс вікнами в будинку так, що деякі особи звернули увагу на цю експльозію, думаючи, що демонстранти з фронтової вулиці кинули бомбу. Перед будинком відбулася найбурхливіша демонстрація в історії існування ОН. Одна кубинка старалася вдертися до будинку, поліція її не допустила і сконфіскувала в неї довгий ловецький ніж, яким вона, як сама заявила, хотіла вбити Ґевару. Поліція заарештувала цю кубинську жінку Моллі Гонзалес, але після того три кубинці вспіли спустити вниз прапор СССР, але вартові негайно його піднесли. Та совєтська аґенція Тасс все ж таки повідомила, що в „Ню Йорку відбулася нова провокація... за згодою поліції". Посадник Ваґнер заявив американському амбасадорові до ОН Адлесві Е. Стівенсові, що він зробить все, щоб виявити, хто випустив ракету проти будинку ОН. Преса пригадує, що в 1948-му році, коли ОН були приміщені в Лейк Саксес, Лонґ Айленд, армійський пілот Стівен Супіна летів із бомбою над будинком ОН, і та бомба вибухла в повітрі, не спричинивши жадної шкоди. Цей пілот хотів цим способом звернути увагу на потребу миру. В суботу 12-го грудня поліційний інспектор в Ню Йорку заявив, що не вдалося знайти, хто це випустив був в п'ятницю ракету проти ОН. Ця ракета базука була вистрелена за допомогою часового годинника.

У Ню Йорку відбувся 7-ий Делеґатський З'їзд УНДС

Ню Йорк. — В суботу 12 і неділю 13 грудня ц. р. відбувся в Ню Йорку, в залі собору святого Волотимира, 160 Вест 82 вул., Сьомий Делеґатський З'їзд Українського Національно - державного Союзу (УНДС)). Доповіді виголосили голова Виконавчого Органу УНРади М. Лівицький „Наші напрямні на майбутнє" і голова Представництва У. Н. Ради на Канаду інж. Е. Пастернак на тему „Українська проблема в міжнародній політиці". Головував на З'їзді С. Захвалинський, секретарював Д. Дмитренко. Приявними були 44 делеґати з різних стейтів і з Канади. Прийнято резолюції, в яких закликається особливо до міжпартійної консолідації з уваги на потреби української визвольної справи та важку міжнародну ситуацію. Новим головою УНДС став П. Самойлів, до Управи ввійшли ще: С. Шпірук, К. Марущак, К. Івасишин, пані Є. Зубенко, Д. Дмитренко, І. Драбатий, І. Шабельський, Т. Сендзік і Ю. Нещадименко. До Ревізійної Комісії: Наталя Холодна Аделя Мирошниченко і Д. Лимаренко. Головний Суд: Є. Приходько, ген. А. Валійський і М. Каплистий. О годині 7-ій веч. учасники З'їзду взяли участь у прийнятті-вечері, що її Представництво УНР на ЗДА і Об'єднання Прихильників УНР влаштували у честь п. Миколи Лівицького. На З'їзді і на прийнятті були приявні між іншим д-р С. Витвицький, президент УНР в екзилі, архиєпископ Мстислав, о. протопрес. Л. Весоловський, о. канцлер Б. Желехівський і представники установ та організацій, разом кругло 150 осіб. В неділю вранці була відправлена Панахида за душу кол. президента УНР в екзилі, Андрія Лівицького.

Пластова Станиця в Нюарку відкрила власний дім

Нюарк. — Місцева Пластова Станиця гордиться новим здобутком — власним домом, призначеним для вжитку молоді. Дім закуплено із фондів, які зібрали батьки та пластова молодь, а святочне відкриття Пластового Дому відбулося 12 і 13-го грудня ц. р. В неділю 13-го грудня о. Я. Дибка в приявності громадянства і пластової молоді та проводу станиці довершив благословенства Пластового Дому. Отця Я. Дибку та присутнього при посвяченні голову Крайової Пластової Старшини пл. сен. Юрія Ференцевича привітали наймолодші пластунята хлібом і сіллю на порозі нового Пластового Дому. В привітальному слові Ю. Ференцевич висловив подяку пластового проводу цим громадянам і пласт. провідникам Нюарку, що своєю наполегливою працею здобули потрібні фонди на закуплення цього дому. В навечеря благословення дому відбулася в шкільній авдиторії зустріч пластової молоді з батьками і громадянством, на якій були м. і. присутні парох Української Католицької Церкви о. Д. Лаптута та о. Я. Дибка. Зустріччю проводив та промовляв до чисельно зібраних присутніх голова Пластової Станиці пл. сен. В. Яворський.

У Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбулася Конференція в справах молоді

Ню Йорк. — У п'ятницю 11 грудня, в Літературно - Мистецькому Клюбі відбулася Конференція в справах молоді, яку започаткував вступним словом голова Клюбу Борис Ржепецький. На цю тему прочитали три доповіді представники трьох поколінь: ред. Володимир Барагура, п-ні Леся Храплива і студентський діяч від СУСТА Ігор Чума. Перший доповідач вимагав більше уваги збоку старшого громадянства до справ молоді, особливо українського студенства, підтримки його важливих починів, вЯелемінування тенденційности в насвітленні історичних фактів з історії України, бо кожна тенденційність неґативно впливає на українську молодь за кордоном. Л. Храплива підкреслила, що за океаном і взагалі у вільному світі іде процес формування нової української людини і старше громадянство повинне тактовно і з зрозумінням допомагати знаходити молоді шлях, скерований на продовження справи визволення України. І. Чума, заперечуючи статтю п. Куропася у „Свободі", заявив, що старше громадянство часто критикує молодь, але дуже слабо відвідує влаштовані нею імпрези та вечори, домагався більшої кількости і краще організованих Шкіл Українознавства, підтримки Фонду Катедри Українознавства. У дискусії взяли участь 9 осіб, між ними декількох студентів.

● **Тижневик „Праця" з Прудентопілю в Бразилії повідомив** що не названий за прізвищем українець-меценат у Кампо Моврон подарував там на будову української католицької церкви 500 000 крузерів. Іншим видатним меценатом є в Бразилії родина Петра Хоми, у місті Іраті.

У ПАРИЖІ ПОЧАЛАСЬ КОНФЕРЕНЦІЯ 15-ОХ ДЕРЖАВ НАТО

Париж. — На вівторок 15 грудня ц. р. буде призначене формальне відкриття конференції 15-ох членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) на міністерському рівені, однак вже за два дні раніше приїхали до Парижа більшість учасників - міністрів. Державний секретар Дін Раск, приїхавши туди в неділю 13 ц. м., розпочав негайно низку конференцій з окремими міністрами союзницьких країн. Першим, з яким конферував, був італійський міністер закордонних справ Джузеппе Сарраґат, а після нього португальський міністер закордонних справ Альберто Франко Ноґейра. Дін Раск оприлюднив ширшу заяву, в якій, між іншим, ствердив, що ЗДА рішені, як і раніше були, надалі виконувати докладно всі свої зобов'язання за існуючими союзницькими договорами та що вони свідомі „своїх прав і зобов'язань", що їх дістали у спадщині другої світової війни. Пригадавши, що у пресі говориться про „розбіжності в рядах НАТО", Раск ствердив, що „осягнувши свою головну ціль, НАТО може дозволити собі на люксус другорядних суперечок". Під отією головною ціллю — коментує преса — треба розуміти солідарність західнього фронту проти потенціяльної совєтської загрози, а під „другорядними суперечками" — опозицію збоку Франції проти концепції зінтеґрованої збройної сили НАТО. Франція — пригадує преса — дійшла у своїй опозиції вже так далеко, що вважає взагалі існування головної кватири і штабу НАТО за доказ „американської геґемонії на европейському терені" і є тому проти зберігання надалі тих установ. Далі, Франція рішуче опрокидує проєкт морської фльоти з різнонаціональною залогою і атомовими ракетами, загрозивши, що коли б до здійснювання того проєкту приступила Західня Німеччина, то вона, Франція, зірве договір приязни і співпраці з Західньою Німеччиною. Однак державний секретар Дін Раск — твердять газети — не ставитиме на денний порядок справи тієї морської фльоти, бо вона ніби становить предмет нарад між окремими членами НАТО. Більшість членських держав НАТО буцім-то прийняла в принципі прихильно британський плян, щоб американський проєкт атомової морської фльоти заступити проєктом створення окремої атомової потуги в НАТО, куди належали б британські атомові підводні човни і бомбардувальники, як теж ота, дещо зменшена, атомова морська фльота. Західньо - німецький міністер закордонних справ, Гергард Шредер, який саме прибув з Лондону, де він конферував про цю справу з британськими державними мужами, має запропонувати скликання окремої конференції держав НАТО, заінтересованих проєктом атомової потуги НАТО. Канадійський міністер закордонних справ Пол Марен заявив, що Канада не приступить доніякого атомового пляну, що його не прийме Франція. Однак американські чинники твердять, що не тільки Західня Німеччина, але й Італія, Греція, Туреччина, Голляндія, ба навіть Британія і Бельгія приступлять до такого змодифікованого пляну — сполучення атомової морської фльоти з британською атомовою зброєю під спільним окремим комендантом в рямцях НАТО. До теперішньої конференції НАТО прив'язують велике значення, бо має остаточно з'ясуватись становище Франції та її активної участи в НАТО.

СССР хоче дістати голос в справах Західнього Берліну

Берлін. — Совєтська амбасада в Східньому Берліні виступила з пропозицією відновлення чотиридержавної адміністрації в Західньому Берліні, яка існувала зараз в перших роках після останньої війни. Західні держави покищо не відповіли на той совєтський хід. але — за газетними передбаченнями — відповідять принциповою згодою, якщо такий сам статус чотиридержавної адміністрації буде заведений у Східньому Берліні. Тим часом Совєти в різних аналогічних випадках стояли на становищі, що Східній Берлін є столицею „суверенної" т. зв. Німецької Демократичної Республіки (Східньої Німеччини, чи пак підсовєтської зони) і тому його правно - державний статус інший. Цей останній хід совєтської дипломатії вважають за ще одну познаку, що нове кремлівське правління приймає гостріший курс у відношенні до Заходу.

Совєти приготовляють світовий з'їзд комуністів — проти волі Пейпінґу

Москва. — Большевики проголосили скликання на 1 березня 1965 р. „комісії", яка має зайнятись скликанням збіговища комуністів з цілого світу. Після відсунення Хрущова від влади його наступники виреклись запропонованого Хрущовим з'їзду представників 26-х компартій на 15 грудня ц. р. Китайські комуністи рішуче відмовилися були приїхати на той з'їзд і тільки одна третина запрошених погодилась. Цю невдачу Хрущова вважали за одну з головних причин його упадку. Однак приготування до нової подібної конференції вважають за доказ, що нові московські правителі опинились в подібній ситуації, як був Хрущов: хоч між Москвою і Пейпінґом припинилась полеміка в такому гнівному й образливому тоні, як вона була за Хрущова, проте засадничі розбіжності між двома партіями й державами залишились ті самі. Китайські комуністи, наприклад, засудили недавно нову теорію своїх московських однопартійців, що совєтська держава є „державою цілого народу" і компартія є „партією народу", ото ж нема вже потреби продовжувати „диктатуру пролетаріяту". Пейпінґ називає теж далі теорію співіснування „ревізіонізмом", а такий ревізіонізм „ворогом чистого комунізму".

У Південному В'єтнамі загострять війну проти постачання партизанам з-закордону

Сайгон. — Південно - в'єтнамський прем'єр Тран Ван Гуонґ і американський амбасадор ген. Максвелл Тейлор проголосили в минулу п'ятницю 11 грудня спільний короткий комунікат, в якому, м. і., заповіджено „заходи для більш успішного" поборювання комуністичного постачання, яке пливе з Північного В'єтнаму. Газети твердять, що треба сподіватися бомбардування і поборювання наземним військом конвоїв, які йдуть так званим „шляхом Го Чі Мінга" з Північного В'єтнаму почерез Ляос до Південного В'єтнаму.

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Комуністична індоктринація

Понад 45-річне володіння комуністів на Сході Европи, пересунення їхніх дивізій і духових впливів ген над Дунай, Шпрее та Велтаву і динамічний імперіялістичний похід на всіх інших континентах світу породили невідомі до того часу поняття і нове словництво. Щойно большевики розвинули пропаґанду як спеціяльність, як нову професію з потрібним для неї фаховим знанням теорії і практики. Появились такі терміни, як індоктринація і „сполоскування мізку". Захід, який довгий час з легковажною усмішкою сприймав комуністичну пропаґанду, як ніби нешкідливе ширення брехонь, що не можуть мати впливу на світогляд та політику, змінив свою думку, коли повернулись з північнов'єтнамського і комунокитайського полону американські вояки. Тоді на Заході наочно переконались, до якої духової руїни можна довести нормальну людину, піддавши її комуністичній індоктринації.

Під час Корейської війни вдався той злочинний експеримент з одиницями. В комуністичних країнах тому експериментові підлягає вже друге з черги покоління. Підсовєтською молоддю цікавляться на Заході у зв'язку з психологічними процесами в СССР і приходом до влади апаратчиків, вихованих уже за большевицького режиму. Чи молодь підсовєтської України більш податлива на політику „злиття націй" з панівною російською мовою, чи — може — вона відважніша за своїх батьків в обороні української самобутности проти московської супремації — це турботливе питання. У Польщі чи на Мадярщині нарід ставиться вороже до російських військ, як символу чужої влади. Ще іншу проблему становить молодь у комуністичній Східній Німеччині, віддаленій від решти німецького материка берлінським муром і залізною заслоною.

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" Макс Френклін, який колись був представником того щоденника у Москві і знає совєтський режим, подає дуже цікаві спостереження з свого перебування в Східній Німеччині. Тамошні діти переконані, що гітлеризм — це був витвір „монополістів", а не німецького народу і режиму, що прийшов до влади внаслідок виборчої перемоги націонал-соціялістичної партії. Про антисемітизм учать, що це, мовляв, не варта уваги філософська доктрина; на західніх німців, зокрема берлінців, вони дивляться, як на нарід, що ним володіє кліка реваншистів і мілітаристів; фільмів з часу останньої війни східньонімецька молодь взагалі не розуміє; не розуміє також своїх батьків, які духом перебувають в „анахронічному" минулому і не хочуть визнати „поступових" ідей комунізму. Названий кореспондент наводить конкретний приклад, як то мешканець східнього Берліну був збентежений, коли його 8-річна донька, відмовившись поцілувати рідну тітку, що прибула з західнього Берліну у відвідини після років розлуки, заявила: „Всі, що живуть у західньому Берліні, фашисти"...

Все ж багато є ще людей у західньому світі і навіть трапляються одиниці серед українців поза Україною, які не усвідомлюють тих великих спустошень, що їх робить у людських умах і душах комуністична пропаґанда, тих диявольських штук, що їх хапаються большевики, щоб духово послаблювати, розсварювати, баламутити й розкладати національні громади. Вони не до всіх стосують ті самі методи — одних насильно обмосковлюють і большевичать, іншим, поза межами СССР, роблять ступневі застрики, ловлять їх на різні пропаґандивні гачки. Але ціль комуністів завжди та сама: підготовити ґрунт для панування над світом.

Мовний фронт

Кожна несправедливість викликає опір, боротьбу. Боротьба між поневолювачем і поневоленим народом — це також боротьба і на мовному фронті, бо мова є одним із найвиразніших виявів духу нації, її, можна сказати, пашпортом.

Перед нами „Літературна Газета" з 27 листопада 1964 р. Вона вийшла за два дні перед тим, як відбулася в Ню Йорку „напівприватна" зустріч „Клюбу Круглого Стола" із українськими культурними діячами з підсовєтської України, — зустріч, на якій запрошені гості запевняли про „розквіт" культури й мови українського народу. В цьому числі „Літературної Газети" надруковано звіт п. з. „Вийшли у світ". Мова тут про книжки, що вийшли на Україні від 1-го до 25-го листопада ц. р. У зведенні подано найновіші видання таких видавництв УССР: „Каменяр", „Крим", „Прапор" і „Донбас". Разом за вказаний час вони випустили 36 назв книжок. З них 19 українською мовою, а 17 російською. При чому лише дві книжки українською мовою написані прозою, а решта — це збірочки віршів по 28 та 34 сторінки, переважно молодих авторів. Зате між 17 російськомовними виданнями є 7 повістей, декілька збірок оповідань, збірки віршів, збірка для дітей „70 сказок народов мира" і навіть роман на 656 сторінок. Коли взяти за кількістю друкованих сторінок, то у виданих щойно в УССР книжках українській мові приділено справді „собаче місце". Але це не перешкодило групі „працівників культури совєтської України" твердити на зібранні „Круглого Стола", що в УССР немає й сліду русифікації і що користування російською мовою в містах України — це, мовляв, наслідки „ще царської політики русифікації". Українські видавництва змушені масово випускати книжки російською мовою, а з Росії пливуть безперебійним потоком російські книжки, щоб остаточно втопити українську людину „в великом русском море". Те саме і в інших республіках.

На Україні відбувається боротьба двох мов і культур. Московська імперська машина скерована на те, щоб задушити все не російське. Але ще в 1915 р. французький мислитель Ле Бон писав у книзі „Психологічні науки Европейської війни": „Здобути територію якогось народу — цього ще не вистачає. Щоб справді опанувати, треба ще здобути його душу... Не може тепер бути деспота, настільки міцного, щоб зламав волю нації, яка не хоче коритись. У цьому переконався сам Наполеон в Еспанії. Він здобув її міста, знищив її війська, але — хоча й був найбільшим завойовником світу — не переміг волі еспанського народу"... Спостерігаючи натиск Москви, ми одночасно спостерігаємо і відповідні протизаходи, що йдуть із глибин поневолених народів, у тому числі й на Україні. Коли молодий поет заявляє, звертаючись до української мови: „без тебе не міг би я жити", а інший стверджує, що смерть рідної мови — це смерть моя", то це є ознаками здорової відрухової боротьби проти ґеноцидного пляну московських імперіялістів. На мовному фронті гуркотить важка підземна боротьба. Вона відбувається не тільки в Україні й інших республіках, а й у країнах-сателітах. Румунія здобулася вже на те, щоб викинути обов'язкове вивчення російської мови із своїх шкіл. Тим жалюгідніше звучать заяви совєтських пропаґандистів за кордоном, що на мовному фронті України — „всьо в порядкє".

У ПЕРЕДСВЯТОЧНОМУ ВИРІ

У популярному місячнику „Рідерс Дайджест" за грудень ц. р. вміщено цікаву статтю на тему: як з статистичного боку виглядатиме цьогорічне — за новим, ясна річ, стилем — Різдво, чи пак гамірливий передріздвяний сезон у ЗДА.

На початку автор, Дан Вертон, подає до відома всім заінтересованим, — а їх десятки мільйонів у цій країні, — що з їхніх кишень у цьому святковому сезоні піде на різдвяні дарунки астрономічна сума: вісім з половиною більйонів долярів. Що пересічна американська родина закупить цього сезону по тридцять дарунків, приблизно по шість долярів кожний, на загальну суму 173 доляри. Це вийде на п'ять долярів більше, як минулого року витрачено на цю саму ціль.

Автор статті каже, що передріздвяний сезон у ЗДА — це своєрідний феномен, який кладе печать на всеньке бизнесове та господарсько - промислове життя. Для прикладу, четверта частина всього спортового виладу, фотоапаратів, дорогоцінних каменів, годинників і цукорків знаходить свого купця саме в місяці грудні. Завдяки різдвяному господарському феноменові постав у цій країні цілий ряд підприємств і фабрик - велетнів, яких не знало минуле сторіччя.

Згадати б тільки ялинковий промисл, який щороку продає ялинок на сто мільйонів долярів. На терені ЗДА існує 225 тисяч акрів, на яких плекають виключно святочну ялинку на продаж, але цього замало, і тому з Канади імпортують щорічно ще понад десять мільйонів рідвяних красунь, ялинок. Окрім ЗДА, найбільшим імпортером святочної ялинки є Західня Німеччина: на її терен привозять із сусідньої Данії два з половиною мільйони ялинок.

Справжній передсвяточний „бизнес" починається за яких півтора місяця перед календарним Різдвом, каже Дан Вертон. Цьогорічні різдвяні картки, що їх висилаємо своїм друзям, пішли на друкарські машини ще в липні. Три з половиною більйони їх було на ринку вже в березні.

Цього року державна скарбниця матиме двісті мільйонів долярів прибутку з продажу поштових марок на святочні картки. А їх продукували триста різних компаній у п'ятдесятьох тисячах прерізних композицій, рисунків тощо. Характеристично, що за останні роки сильно зріс попит на картки з релігійною тематикою, але й досі одна картка з релігійною тематикою припадає на чотири світського вигляду й змісту.

Також новиною у Різдвяному сезоні останніх років є звичай телефонувати до своїх рідних на далеку віддаль. Це також колосальне джерело прибутку для телефонічних компаній. У дні Христового Різдва 1927 року занотовано лише 44 трансатлантійські розмови - привіти, а 1963 року було їх аж 17 тисяч.

Незнаною донедавна галуззю американського промислу є виробництво паперу для пакування святочних пакунків. Існує на ринку понад три тисячі прерізного формату й вигляду цього святочного паперу, і пересічна американська родина витрачає чотири з половиною доляри на цей товар. Найбільше цього кольорового добра йде на пакування дитячих забавок, при чому діти звертають найменше уваги на зовнішній вигляд дарунку, поспішаючи заглянути досередини.

Понад більйон долярів витрачають американці на забавки для своїх найменших під час кожного Різдвяного сезону. 60% річного збуту дитячих іграшок припадає на чарівний місяць грудень. Велетенський різдвяний каталог відомої фірми „Сірс, Робук" за 1964 рік вислано одинадцятьом мільйонам родин, при чому на 626 сторінках цього каталогу аж 231 сторінку присвячено дитячим забавкам.

Як сказано, справжній святочний бизнес починається задовго перед календарним Різдвом. У травні 1963 року прибуло до Ню Йорку понад десять тисяч продавців дитячих забавок, щоб оглянути найновіші моделі з дитячого царства. Майже тисяча продуцентів цього добра презентували своїм патронам з цілого краю найновіші чуда-дива для дітвори.

До святочних феноменів треба зачислити популярний серед американців „Різдвяний Клюб": система заощаджування грошей для різдвяних закупів. Вона охоплює 9.300 банків із 14 мільйонів членів, яким цього року принесла суму 1,7 більйона долярів.

Треба знати, що „різдвяна гарячка" поширюється не лише на ЗДА, але й на країни Західньої Европи. За статистикою минулого року пересічний француз із місячним заробітком 150 долярів витратив під час святочного сезону четвертину цієї суми.

І ще одну прецікаву річ подав автор статті в грудневому числі „Рідерс Дайджесту". Який найбільш успішний для купців день у цьому довгому сезоні? Це — парадоксально — день після Різдва Христового, коли вони стараються за всяку ціну позбутися святочного краму, і хмари покупців облягають крамниці, забираючи його по фантастично низьких цінах. Для цієї категорії покупців, пише з гумором автор статті, чергове Христове Різдво наступить аж за 364 дні...

Для певного числа обивателів ЗДА, зокрема для багатьох наших земляків - українців, календарна калькуляція Дана Вертона не зовсім вірна. Вони, а поміж ними й автор цих рядків, купують святочний товар 26 грудня, щоб якнайкраще використати його у перших днях січня наступного року...

Т. К.

„Вокзальні сюрпризи"

У Києві, на залізничній станції Київ-І-Пасажирський — „перший сюрприз піднесли автомати „Конфета". Один з них жадібно проковтнув два п'ятаки. Скільки не чекали гостинців, але довелося йти з нічим, автомат навіть не повернув гроші. Те ж повторив і його собрат". Розклад потягів написаний так, що його може зрозуміти лише той, „хто півжиття проводить у дорозі". У п'ятьох кіосках на вокзалі „крім мила і одеколону — нічого не знайдеш" („Молодь України" з 4 груд.

А. Заплітний

ДЕЩО ПРО ПРЕСУ В ЗДА

(1)

Американці пишаються своєю пресою, її різнородністю, величезними накладами і зовнішнім виглядом тижневиків та місячників. Все це правда, але поважні обсерватори друкованого слова помічають за цією гарною фасадою багато чорних плям.

Щоб бути точним, треба сказати, що, на їх думку, шляхом занепаду йде тільки частина преси, яку називаємо великою, хоча вона забезпечена матеріяльно і має ідеальні можливості давати добру та правдиву інформацію. Засипаючи щодня мільйонами примірників своїх читачів, велика преса формує громадську думку, яка в таких країнах як ЗДА має вирішальний вплив на політичне та суспільне життя.

Тим часом, кажуть ті обсерватори, велика преса невірно інформує громадянство про хід подій в краю і за кордоном, а її насвітлення тих подій тенденційне і йде по лінії послаблювання ідей, які зробили ЗДА наймогутнішою в світі державою.

Наведемо голос визначного американського журналіста, видавця К. Р. Моленгофа, який дістав багато нагород і відзначень за свою журналістичну працю і якого призначив був за згодою Сенату президент Кеннеді членом федеральної комісії для інформації. Завдання цієї комісії — формулювати та рекомендувати програми для закордонної інформаційної діяльности і давати її оцінку компетентним установам. 10 листопада ц. р. Р. Моленгоф зробив виклад про американську пресу в Університеті Лоренсу, в стейті Кензас, на зборах репортерів і видавців, влаштованих на честь визначного американського журналіста В. А. Вайта, який помер у 1944 р. Р. Моленгоф заявив:

„Доля американської демократії залежить від її преси. Якщо вона не буде свідома своєї відповідальности, якщо вона буде борсатися в трясовині поверховности, сторонничости, незнання та духового лінивства, тоді напевно провалиться великий експеримент з демократією в ЗДА".

Р. Моленгоф обвинувачував значну частину преси в тому, що вона не має почуття відповідальности за долю країни, не має відваги поставитися критично до заяв та дій урядових чинників, не старається мати своєї власної думки в справах, які реферує, не розуміє деяких великих проблем, не знає основних засад американського політичного устрою, не має свідомости, що вона на злій дорозі, і частогусто не має відчуття та розуміння свого власного інтересу.

На доказ цього Р. Моленгоф навів дві події з минулого року. Першою була, так звана справа „Т. Е. Х.", тобто признання Пентаґоном фірмі Дженерел Дайнемікс замовлення на $6.500.000.000 летунського виряду, тоді як фірма Боїнґ у Тексасі запропонувала виконати це замовлення на $400.000.000 дешевше. Велика преса не звернула ані найменшої уваги на наявність дешевшої оферти і на опінію знавців, що літаки фірми Боїнґ сильніші і краще збудовані, не згадала, що при вирішенні справи були присутні два помічники секретаря МекНамари, пов'язані з фірмою Дайнемікс, і що сенатська комісія, яка розглядала те замовлення, відкрила кілька калькуляційних помилок, що йшли на сотки мільйонів долярів.

Другою була справа Оттона Отепка, урядовця Державного Департаменту, обов'язком якого було перевіряти лояльність та минуле осіб, що вступають на службу до тієї установи. Тому, що по Вашинґтону ходили чутки, що секретар Раск прийняв до Державного Департаменту 160 осіб без належної перевірки, сенатська підкомісія зажадала від О. Отепка, щоб він дав вияснення в цій справі. О. Отепка сказав під присягою всю правду і потвердив свої зізнання трьома документами, взятими з Департаменту.

Це викликало таке обурення на того урядовця, що його викинули з установи. Його провиною, на думку зверхників, було пред'явлення стороннім особам документів, закваліфікованих як довірочні. Такий вчинок Державного Департаменту, каже Моленгоф, заслуговує на якнайгостріший осуд. Але ще огиднішою була постава великої преси: вона цілком поминула факт, що службова прагматика наказує всім цивільним урядовцям зізнавати перед органами Конґресу, і що члени комісії того законодатного тіла не є сторонніми особами і мають Конституцією гарантоване право ставити такі запити. У своїх звідомленнях і коментарях преса замовчала небезпеку для держави, якщо в таку установу пролізли б комуністи або їхні симпатики.

До цих слів прелеґента можна додати, що справа Отепка ще й досі не полагоджена, дармащо, згідно з службовим правильником, він вніс апеляцію до секретаря Раска, а група визначних сенаторів і послів обох партій звернулася до президента Л. Джансона з домаганням привернути Отепка на попередню працю.

Однак, К. Моленгоф не є песимістом. У ЗДА, пише він, є добрі репортери і видавці у Шикаґо, Клівленді, ДесМойнесі, Атланті, які розуміють свої обов'язки і гідно їх виконують. Впадає в очі, що Моленгоф поминув при цьому Ню Йорк з таким пресовим органом як „Ню Йорк Таймс" та столичний Вашинґтон із щоденником „Вашинґтон Пост", якого довго буде пам'ятати українське громадянство за його ароґантні виступи проти пам'ятника Т. Шевченкові.

(Далі буде)

„Україна не буде оплачувати дії агресорів"

Так названо заяву „уряду" Української ССР, надруковану в „Радянській Україні" з 25 листопада ц. р. Услід за Москвою, „уряд" УССР відмовляється платити свої понад 6.000.000 дол. боргу Об'єднаним Націям, але — зі свого боку заявляє, що і далі „додержуватиметься високих принципів Статуту ОН".

ЛИСТ ДО РЕДАКЦІЇ

У справі АЕУ

Пане Редакторе!

У „Свободі з 3 вересня ц. р. вміщено особистий звіт головного контролера Українського Народного Союзу, д-ра Володимира Галана, в якому він присвятив чимало місця англомовній Енциклопедії Українознавства та особі її головного редактора. Буду Вам вдячний, Пане Редакторе, за вміщення деяких моїх зауважень і вияснень до звіту д-ра Галана.

1. Д-р Галан звітує: „Про енциклопедію треба сказати, що це найбільший чин УНСоюзу в національно - культурній ділянці, який перейде в історію української культури. Я підкреслюю тут і наголошую, що це історичний чин Українського Народного Союзу, а не Редакції Енциклопедії. Без фінансового вкладу не могла б ця об'ємиста книга ніколи побачити світу, а фінансовий вклад походить від нашого Союзу".

Зауваження: Незаперечною заслугою УНСоюзу є видання АЕУ. Але чи до цього „історичного чину" не спричинилися „також" 58 авторів (серед них більшість наших кращих наукових сил), редактори поодиноких ділянок знання та члени Редакційної Колеґії — професори Ю. Луцький, О. Оглоблин, Ю. Шевельов і покійний уже З. Кузеля (не згадуючи вже головного редактора АЕУ)? Вони ж дали свою енаґу і творчі зусилля для постання цього твору, і то не для скромної винагороди, але для добра української справи.

2. Головний контролер нарікає на великі видатки, зв'язані з працею й появою АЕУ (формально 110 000 дол.).

Зауваження: Не головний редактор їх спричинив.

3. Д-р Галан інформує: „При виданні дотеперішнього першого тому цієї енциклопедії мусів Виконавчий Комітет Союзу і головний редактор „Свободи" покласти чимало надзвичайної праці, яку оцінить тільки той, хто усвідомить собі труднощі, які вони мали під час так довгої редакційної праці з головним редактором книги..."

Пояснення: Справді — відповідні чинники УНСоюзу, зокрема редактор „Свободи", мали багато труднощів з головним редактором АЕУ, особливо під час його 5-місячного перебування в ЗДА. Але... й навпаки.

4. Д-р Галан подав низку критичних зувважень „загального характеру" до самого змісту АЕУ. Перейдемо їх.

5. Д-р Галан звітує: „Загально треба сказати, що редактор книги не дотримав пропорції окремих розділів і підрозділів, присвячуючи багато місця меншим подіям, а мало або й ніякого місця важливішим подіям".

Відповідь: На необґрунтоване твердження не можна відповідати.

6. Д-р Галан гостро критикує деякі частини статті д-ра Голубничого про історію Української ССР і дивується: „Як же міг редактор Кубійович пустити таку неправду в енциклопедії у статті Голубничого? Що має думати чи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

РОМАН МІХНЯК

ПРОБЛЕМИ НАШОГО ЗДОРОВ'Я

(5)

Стать кожної дитини визначена не через матір, а через батька. Більше родиться хлопців чим дівчат. Однак, немовлята-хлопчики менше відпорні і частіше вмирають, чим дівчата. На першому році життя вмирає хлопців на 30% більше від дівчат. Статистика показує, що жінки живуть довше від чоловіків, відпорніші на серцеві недуги і менше вмирають від раку.

Психічний вплив

Великий вплив на справність організму, на збереження молодости має: раціональне харчування, гігієна, вправи, спорт, спадковість. Однак, вирішальною є думка людини.

Кожна клітина нашого організму може бути під впливом нашої думки. Неґативні, погані думки ослаблюють нервову систему і окремі органи, можуть навіть убити організм. Ясна думка, сильна віра, непохитна воля — і ми непереможні у своїх змаганнях! Не дивитися на прожиті вже роки, ми все ще молоді! Велич і краса життя, світ думок, ідей, всі наші побажання, чуття — це витвір нашого духу, а не матерії.

Наша молодість — це сила нашого духа.

Старітися — це значить відмовлятися від всього, залишити все, що нас захоплювало, цікавило, тішило, позбутися всієї краси повноти життя і безнадійно очікувати незнаного нам ближче кінця.

Такий пересуд, така традиція, така звичка — руйнують нашу молодість, роблять нас старими.

Не піддаватися настроям старечої психіки, ліквідувати їх змісця!

Треба розвивати й плекати в собі найвищі ідеали! Захоплюватись музикою, цікавитися штукою, поезією, письменством, суспільною працею! Туристика, спорт, рух чи праця на свіжім повітрі, проходи — це все помагає в перетворюванні нашої психіки.

За рік, два чи й за десять — доходимо до надзвичайних осягів.

Ми не лиш будемо чутися молодшими, чи навіть молодими, але й будемо більше активними, бо долучуться до цього наш життьовий досвід, наше більше знання й пізнання життя. Почуємо тоді, що життя для нас є ще принадне, повне надій і чару. Коли будемо доцільно творити тільки позитивні думки, поборюючи безоглядно неґативні, тоді будуть нас опановувати тільки позитивні думки.

Світ такий, яким ми його бачимо, а людина є такою, якою хоче бути.

Ніколи нічим не треба зражуватися. Як прийде яка тривожна, непевна думка, замало її зараз усунути, — треба на її місце висунути думку гарну, надійну, певну.

Якщо люди хотіли б бути молодими, здоровими, тішитися життям, з невичерпним запалом творчої енерґії —такими вони були б у своїх старших роках.

Хто є психічно не зрівноважений, не сконцентрований, розстросний, той скоро матиме різні недомагання і скоро загине. І навпаки, люди психічно сильні, з певними, сильними думками — можуть подвоїти своє життя.

Мусить бути ясна думка, якими хочемо бути, до чого маємо стреміти, що можемо осягнути.

Без ідеалу немає нічого. Треба старатися бути веселим, не запаморочувати собі голови чорними думками. Веселий настрій впливає дуже корисно на всіх, є ознакою здоров'я.

Щороку тисячі людей вмирають від душевного пригноблення, втрачених надій, зрадженої амбіції й передчасного виснаження (О. Марден).

Без радости немає здоров'я.

Вічне незадоволення — це хвороба.

Кепський душевний настрій стоїть на перешкоді нормальній діяльності шлунку й належному розширенню грудної клітки. Він затримує продукти виділення нашого тіла, погано впливає на обіг крови, перешкоджає всім функціям організму.

Журба — це нездорова, деструктивна психічна звичка.

Dr. Smilley Blanton, визначний психіятр, каже, що турбота є найбільше модерне лихо (Now or Never, Englewood Cliffs, N. J. 1959).

Кожну неґативну думку треба силою своєї волі відганяти від себе.

Сила нашої думки надзвичайна. Як краплина води падає довший час на камінь і вижолоблює глибоку дірку, так діє і наша думка на все наше психічне й фізичне життя.

Хто хоче бути молодим, мусить розвивати в собі думки й почування молодечі, мусить вміти любити, мріяти, сподіватися, розвивати в собі ідеал і віру в добро. Хто живе без якогонебудь ідеалу, тоді без духового змісту дуже скоро старіється наш організм.

Допускати до себе тільки такі думки, які роблять наше життя кращим, шляхетнішим, багатшим!

Дуже часто порушення функцій наших органів залежить від утрати рівноваги духових сил. Вже декілька тисяч років тому грецький філософ Геракліт сказав, що найбільше щастя людини — це погідна рівновага духа.

Щоби не допускати до розвитку неґативних думок, добре мати якенебудь стале заняття. Така праця створює почуття вартости, відвертає увагу від недуги, зміцнює духово й фізично.

Довговічність полягає в тому, щоб не скорочувати собі самому життя. А в першу чергу — неґативними думками скорочуємо собі повільно життя.

Динаміка людського життя лежить у силі думок.

Всі неґативні думки, які носять у собі зневіру, апатію, невдоволення, журбу, з кожним днем нас нищать, руйнують нашу життьову невичерпну енерґію, аж витворюється такий стан, який називаємо старістю. Ми старіємося, бо всі наші молоді, юні, сильні, ясні, повні життя думки заникають і кожна клітина нашого організму перетворюється під впливом неґативних думок.

Можемо відновити наше тіло, відновлюючи наші думки.

Мало є людей, які знали б, що їх доля є вислідом їхніх же думок.

Усі наші змагання, наші діла — це все наперед виникає у сфері наших думок.

Добре упорядковані наші думки — це гігієна душі. Вона робить людину молодою, здоровою, витворює гармонійність з оточенням і всім світом.

Життьова сила, таємниця здоров'я міститься в духовій структурі людини.

Як будемо думати, що вже старіємося, що наші сили слабнуть, що ми вже нічого не осягнемо в житті, то ми наладовуємо себе тільки неґативно. Кожну неґативну думку треба силою своєї волі відганяти.

Це спочатку буде тяжко даватись, бо ми вже звикли до такого способу думання. Через довші вправи буде нам приходити це щораз легше.

При позитивнім наставленні до всього, ощаджуємо багато життьової енерґії, зміцнюємо свою відпорність, продовжуємо свою молодість.

ПО РІЧНИХ ЗБОРАХ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ ім. ВОЛ. ДЖУСА

(МАЙНО: $350,000; ЧЛЕНІВ: 36 (10 НОВИХ); 175 ІМПРЕЗ У 115 ДНЯХ)

ПАЛЕННЯ МОРҐЕДЖУ ІНСТИТУТУ. — Церемонію виконали (зліва доправа): Френсіс Кларк, почесний член Українського Інституту, Володимир Джус, основник і перший голова та Теодор Джус, новий голова Інституту.

Річні Збори відбулися 13-го листопада в авдиторії Українського Інституту, під ч 2-Схід 79 вул. в Ню Йорку в приявності майже всіх членів індивідуальних та представників кількох товариств, що є членами Інституту.

Головну Управу очолював новий голова, Теодор Джус, який започав збори українським привітом:

— „Дорогі й шановні Пані й Панове: Дякую Вам, що Ви прибули на ці Річні Збори. Дякую Вам за Вашу ласкаву підтримку в найтяжчих часах мого життя. Прошу Вашої підтримки і співпраці й надалі. Перед нами ще багато роботи. Спільними силами можемо виконати важливі завдання, які були поставлені в програму Українського Інституту. Як будете помагати Головній Управі, тоді зможемо поширити працю Інституту так, як плянував мій покійний батько. Щиро вітаю Вас! Зокрема вітаю між нами нових членів Інституту, які перший раз беруть участь в Річних Зборах Інституту". — Опісля по-англійськи привітав приявних і відкрив наради.

Володимир Бакад, заступник скарбника, згадав про великі заслуги бл. пам. Володимира Джуса, основника й першого президента Інституту, про те, що Головна Управа ухвалила доповнити назву Інституту який має звучати: Український Інститут Америки ім. Володимира Джуса, і запропонував вшанувати пам'ять основника тихою молитвою.

Нав'язуючи до слів В. Бакада, голова висловив подяку за щиру поміч у праці, якою піддержують його після смерти його покійного батька. З вдячністю згадував про участь українського катол. духовенства в похоронних обрядах, підкреслюючи зокрема приявність Преосвящен. Владики Мстислава, голови Консисторії Української Православної Церкви в ЗДА, який не пошкодував труду та прибув до Вабилону, щоби віддати останній поклін покійникові.

Голова з'ясував своє довір'я до майбутнього розвитку Українського Інституту, просив членів і надалі в порозумінні та пошані один до одного дружньо працювати, маючи завжди перед очима інтереси Інституту, щоб у той спосіб розбудувати в ньому гарний приклад американської демократії та сполучити ці вільності з українськими культурно-мистецькими традиціями. Оця ідеальна сполука дасть майбутньому поколінню можливість перебрати одного дня в свої руки ведення тої праці, що її сучасники скромно започаткували.

Слова голови викликали глибоке враження в учасників Зборів, яке ще скріпилося, коли адвокат Іван Фліс, секретар Українського Інституту, відчитав список усіх членів, а голова представив приявним 10 нових членів, що поперше брали участь у Річних Зборах. Оплесками вітали нових членів, між ними і першого члена з Канади, хоч не був приявний. Між новими членами був і син голови, Теодор, який сам виявив бажання стати членом Інституту, щоб помагати своєму батькові в праці, як колись його батько допомагав його покійному дідові.

Збори прийняли протокол з попередніх Річних Зборів.

Новий скарбник Інституту, адвокат Михайло Пізнак, зреферував фінансовий звіт, подаючи окремі завваження до поодиноких позицій та підкреслюючи, що майно Інституту досягає суми $350,000. — Цей підсумок зроблений на підставі книг. В дійсності сучасна вартість площі, на якій стоїть будинок, оцінюється на багато вище, бо оферти, що їх покійний голова отримував, були три рази вищі. Скарбник звернув увагу на те, що видатки на поправи стріхи, внутрішні зміни, опал і світло разом з платнями та утримування Інституту в сумі понад $16,000, були покриті з прибутків у сумі $18,280. — Інститут отримав $70,000 із продажі подарованої пок. головою землі у Вест Айсліп, Л. А. Скарбник зазначив з притиском, що покійний основник залишив Інститут в повному порядку, без жодних фінансових зобов'язань, всі морґеджі були сплачені, корпорація має перед собою чисті рахунки.

У бюджеті на адміністративний рік до кінця вересня 1965, — видатки передбачені в сумі $15,000, а прибутки на $13,000. До прибутків не враховано частини спадщини, що припадає для Інституту згідно з тестаментом пок. В. Джуса. Ця сума буде устійнена судом, який розглядатиме тестамент та призначить належну суму.

Інж. Остап Балабан, віцепрезидент і голова Програмової Комісії поінформував, що виставку патентів в Інституту, закінчено 31 жовтня, і що зближається реченець Музейної виставки Українського Народного Мистецтва з експонатів Союзу Українок Америки. Програмова Комісія розглядає теж інші проєкти. Інж. О. Балабан згадав, що із 18 організацій, — членів Інституту, — тільки 13 організацій відбували свої сходини або іншу активність в Інституті. Крім Українського Лікарського Товариства та Товариства Українських Інженерів, які в Інституті мають свої домівки, найбільше користували приміщеннями Інституту НТШ, Об'єднання Українських професіоналістів і Відділ 72 СУА. Крім того Інститут дав можливість 30 іншим товариствам, які не є членами Інституту, щоб користувалися приміщеннями Інституту. Разом відбулося тут 175 різних імпрез у 115 днях.

Постійні виставки Інституту, як Виставка праць українських мистців, декорація експонатами з Українського Народного Мистецтва, релiквії, портрети історичних осіб та виставлені картини з Фундації Грищенка будуть і надалі предметом живого зацікавлення багатьох американських та українських відвідувачів.

У власному заряді Український Інститут улаштував Святочну Академію для відзначення 15-ліття свого існування з широкою програмою, діловою та мистецькою.

З програмою відзначення зайшли несподіванки. Його пляновано на 23 листопада 1963, — але треба було його перенести на 21 лютого внаслідок смерти президента Кеннеді. Від 21 лютого, що був повний одушевлення, не минуло ані півроку, коли 19-го червня заскочила всіх пригноблююча вістка про те, що основник, фундатор та добродій Українського Інституту Америки, Володимир Джус, відійшов у вічність. Його тлінні останки виставлено на катафалку в Інституті в неділю до вечірніх годин. Всечесніші Отці Церкви св. Юра відправили панахиду, співав хор Думки, а у вівторок поховали основника і першого голову Інституту Володимира Джуса на католицькому цвинтарі в Бабилоні, Л. А.

Для вшанування пам'яті покійника улаштовано 4-го жовтня 1964 Жалібні Сходини всіх членів та запрошених гостей. Доповіді виголосили проф. д-р Роман Смаль Стоцький, по українськи, Деніел Г. Кейн, проф. Університету Ню Йорку по англійськи, а вступне слово сказав і програмою проводив інж. Остап Балабан. В мистецькій частині виступали: проф. Дарія Гординська-Каранович, маестро Осип Гірняк, який відчитав оповідання Стефаника. Після перерви новий голова висвітлив фільм про розвиток індустрії Володимира Джуса.

П. Платон Стасюк, голова членської Комісії звітував, що впродовж останнього адміністративного року прийнято десять нових членів. Тим число членів корпорації зросло на 36 членів індивідуальних (з того 2 почесні). Два члени відійшли у вічність (бл. пам. Володимир Джус і Олександер Архипенко), один зрезигнував, а двох скреслено. Число членів. — організацій залишилось без змін (18).

Голова Комісії для уділювання студентських позик, скарбник Михайло Пізнак інформував, що на останньому засіданні Комісії ухвалено уділити позики п'ятьом студентам на загальну суму $2,700 (найвища позика $1000 а найнижча $400). Дальші аплікації Комісія розгляне перед другим семестром ще цього академічного року. Сплачування студентських позик відбувається згідно з умовою і рідко коли треба окремо пригадувати, що надійшов час для звороту позики. Уділення нових позик стало можливим тому, що давніші студенти сплачують свої позики.

Маестро С. Гординський, голова Комісії виставок, вказав на труднощі з виставками, на потребу видання каталогу для влегшення орієнтації відвідувачів, зокрема американців, які відвідують виставки і Інститут. Зазначив, що вистачатиме виписати години в двох або трох днях в тижні, коли виставки будуть відкриті для ширшого загалу, вважаючи на те, щоб ті години були пристосовані до годин сусідніх музеїв та ґалерій, які американська публіка відвідує тисячами.

Волтер Бакад звітував про імпрезу, що її його Комісія підготовила для відзначення 15-ліття існування й праці Українського Інституту. Це свято відбулося 21 лютого 1964 з участю членів Інституту, репрезентантів товариств та запрошених гостей. З промовами виступали: Іван Фліс, секретар Інституту та Деніел Кейн, проф. Університету Н. Й. Програмою проводив В. Бакад. Пам'яткову грамоту для В. Джуса вручив інж. О. Балабан після святочного спалення морґеджу, при якому асистували Володимир і Теодор Джус і Френсіс Кларк, почесні члени Інституту. В мистецькій частині брали участь: п-а Стефанія Тураш, сопрано, та квартет Бандуристів В. Юркевич, І. Івашко, М. Білецький та Роман Левицький.

До історії спалення морґеджу треба згадати, що коли Інститут купував дім під теперішньою адресою, то мав тільки $100,000. Треба було визичити дальших $150,000. Цю позику Інститут дістав від спілки Джус Фастенер Комп. в грудні 1955 р. і сплатив її до червня 1963 року.

Комітет улаштував для гостей прийняття, в якому взяло участь понад 120 осіб, члени, представники й гості. З приводу цього свята Інститут отримав привітання, між ними привітальну телеграму з Білого Дому, від губернатора, мейора Ню Йорку та обох сенаторів.

Всі учасники отримали коротку Історію Інституту з багатьма ілюстраціями та інформаціями про розвиток впродовж 15-ох років.

Дальший звіт подав секретар, адвокат Іван Фліс, який очолює Інформаційну Комісію. Він висловив щиру подяку на адресу української преси, що завжди виявляла відповідне зрозуміння та та публікувала вістки про працю в Інституті.

Накінці звітував адміністративний директор Інституту Юліян Ревай, який підкреслив, що про діяльність Інституту ведеться точна хроніка, місячні звідомлення про діяльність всіх організацій, що відбувають в Інституті сходини, збори, Конференції, з прийняттями або без них; місячні справоздання про фінансові прибутки, які переходять через адміністрацію.

Директор Інституту є номінором, який має право посилати пацієнтів до Медичного Центру — в Презбитеріянському шпиталю, на 168 вул і Бродвеї, де Інститут має два ліжка до розпорядимости. На ці ліжка звичайно посилає номінор таких українців, що не мають шпитальної асекурації і не мають середників на покриття коштів шпиталю. Впродовж минулого року тільки два українські пацієнти були післані, що є доказом доброго здоровного стану українців.

Далі директор поінформував приявних, що — згідно з інструкціями покійного голови — адміністрація Інституту керувалася засадами, щоб не дублювати праці, яку ведуть інші організації, члени або нечлени Інституту, але, дати можливість іншим організаціям (навіть і не членам), щоб для своєї діяльности могли користуватися приміщеннями в Українському Інституті та його устаткуванням. Оці засади вели до широкої популяризації Інституту серед ширшого загалу, що випливає з факту приєднання десяти нових членів впродовж останнього року. За користування приміщеннями товариства складали добровільні дотації на потреби Інституту, зокрема ж на утримання порядку, на покриття світла й опалу (денні кошти Інституту б. $25) та на менші поправки. Це є форма, якою Інститут підтримує інші товариства в їхній діяльності. Факт, що приміщеннями в Інституті користувалося 30 організацій — нечленів Інституту, свідчить про те, що популярність Інституту поширена серед широкого українського загалу, якому Інститут хоче і надалі служити.

Програмова Комісія розглядала вже деякі пропозиції щодо власної діяльности Інституту, які мали б бути включені в програму наступного року. Обмірковується проєкти про здійснення статистичного обслідування українців в Америці, про створення документального центру, про відкриття читальні для членів та проведення фахових доповідей в ділянці, на яку інші товариства не звертають уваги.

В кінцевому слові свого звіту директор висловив подяку за підтримку, якою користувався з боку членів Головної Управи і всіх членів у своїй праці впродовж останнього року, який був надто важкий і повний смутку.

Після вислухання звітувань, члени не ставили запитань ані не викликували дискусії, добре зрозумівши, що керма Інституту переходить в руки молодші та що нова Головна Управа на чолі з Теодором Джусом потребує повної підтримки і співпраці всіх членів. Тому, коли секретар відчитав список до Головної Управи (пп. Бакад, Стасюк, Вереш, Лисогір), листу прийнято одноголосно і вибори відбулися за кілька хвилин.

Коли все скінчилося, голова щасливо сказав: дякую усім, що ви так дружньо допомогли мені легко виконати тяжку для мене працю, бо це головування було моїм першим громадським виступом і це перший раз в мойому життю провадив я такі збори. Приявні оплесками нагородили молодого Джуса, а після закриття зборів ще довго залишилися при округлих столах, в дружній товариській гутірці зі смачною перекускою, щоб обмінятися думками про нові потреби Інституту в новій ситуації, коли вже нема основника й мецената, про можливості приєднання дальших нових членів „на все життя", які були б готові сплатити членську вкладку в річних ратах по $200 впродовж п'ятьох років, що їх кожний член має право відрахувати з податку, і про те, чи має Інститут поставити власну програму та її виконувати без уваги на те, що роблять інші товариства.

На цьому місці слід додати ще дальшу інформацію, що Український Інститут організований, як членська неприбуткова корпорація, що звільнена від податків федеральних, стейтових і міських, що всі датки, дари й пожертви, і членські вкладки та ціна подарованих рухомостей чи нерухомостей є звільнені від податку. Крім того жертводавець має право означити ціль, для якої складає свій дар чи пожертву. Наприм. дар для Студентського Фонду, на Літературно - мистецьку Фундацію, на Дослідний фонд і под. Інститут є власником рухомого і нерухомого мастку, що оцінюється високо понад мільйон долярів.

Головна Управа по Річних Зборах залишилася в такому складі: (в дужках подано функцію перед зборами): Теодор Джус (голова), Остап Балабан (заступник голови), Михайло Пізнак (скарбник), Волтер Бакад (заступник скарбника), Іван Фліс (секретар), Деніел Г. Кейн (заст. секретаря), дальшими членами є Йосип Лисогір, Платон Стасюк (голова Членської Комісії), Василь Вереш (голова Статистичної Комісії). Крім вище згаданих індивідуальними членами Українського Інституту в категорії „на все життя" є наступні пп.: Франсіс Ф. Кларк (почесний член), Волтер Барон, Мирон Букоємський, Павло Чорнома, Віллям Чупа, Теодор Джус, мол., Дмитро Ґабода, Святослав Ю. Гординський, Володимир Ярема, Юліян Ястремський, Волтер Клавзник, Маріян Коць, Василь Лепцан, Віллям Модрейко, Волтер Назаревич, Аполінарій Осадца, Михайло Петровський (Оттава, Канада), Юліян Ревай, Антоній Шумейко, Роман Смаль - Стоцький, Роман Стахура, Євген Сумик, Володимир Сидоряк, Юрій Трухлий, Михайло Турянський, Волтер Уруський, Володимир Врецьона.

Юрій Мирчак

50-ліття УСС-ів відзначають в Ню Бронсвіку, Н. Дж.

15 листопада влаштовано в Ню Бронсвіку концерт і бенкет, щоб вшанувати 50-ліття УСС-ів. Ініціятором того святкування була Окружна Рада СУА в Нюарку, яка рішила перевести його в околиці пані Ганни Ратич. 65-ий Відділ СУА зайнявся підготовкою святочного вечора, при активній співучасті місцевого Відділу УККА і Окружної Ради СУА з Нюарку.

До гарно удекорованої пані Ощудляк церковної залі при Гілден Ст. з'їхались о год. 4-ій по пол. гості з Нюарку, Елізабет, Перт Амбою, Бавнд Бруку, Плейнфілду та Філядельфії. Свято відкрила пані Софія Котис — голова 65-го Відділу СУА, щиро вітаючи голову СУА пані Олену Лотоцьку, голову окружної Ради СУА пані Ольгу Салук, присутніх 6-ох УСС-ів, октет 43-го Відділу СУА з Філядельфії, членок СУА і всіх гостей.

Вступне слово виголосила пні О. Салук, згадуючи з чуттям святочність і вагу дорогого нам спомину пориву Усусусів. Історичний перегляд боїв Українських Січових Стрільців в Наддніпрянщині подав п. Д. Геча — голова Відділу УККА в Ню Бронсвіку, а п-ні С. Котис говорила про вклад жіноцтва в організацію Усусусів, пригадуючи заслуги Константини Малицької і Олени Степанівни, які своїми гарячими закликами до українського жіноцтва і цілої спільноти причинились до зібрання фондів, що були необхідні для організування УСС-ів. Д-р Ярослава Грабович віддеклямувала з чуттям Листопадову мрію — Тарнавського, а п-ні Ганна Дмитерко Ратич відчитала спомин про побут між січовими стрільцями.

Атракцією концерту був виступ октету з Філядельфії під управою п-ні Чумової при фортепіяновому супроводі п-ні Білик. Коментатором був артист Богдан Паздрій, розповідаючи про повстання і поділ стрілецьких пісень. В програмі було 15 стрілецьких пісень, які поділено на три групи. Октет почав свій виступ піснею „Ой у лузі червона калина". А на закінчення проспівав „Не сміє бути в нас страху". Співачки в довгих темно-зелених сукнях із китичками червоної калини на грудях і дириґентка в золотистій сукні гарно виглядали. Мелодійні і бадьорі стрілецькі пісні пригадали присутнім хвилі підйому, слави і надії. Оплескам не було кінця.

Молитвою почав о. Василь Танчак бенкет. На столах — смачна їжа: індики з начинкою і різними додатками, а відтак кава з тісточками. Це бдайливо приготовили членки 65-го Відділу СУА під проводом господарських референток пані Олі Попіль, пані Дарії Оріховської і пані Марійки Слободян.

Під час бенкету промовляли пані Олена Лотоцька, а Всч. о. Танчак, в імені приявних УСС висловив вдячність за пам'ять про наші величні історичні події. Пан Добуш вітав Усусусів в імені місцевого Відділу ООЧСУ.

Весь час на цій святочній зустрічі панував піднесений радісно - родинний настрій, який спричинився до того, що присутні будуть довго пам'ятати і згадувати цю вдалу імпрезу.

С. К.

Організація Оборони Лемківщини відбула річні наради

Ню Йорк. — Скликані Головною Управою Організації Оборони Лемківщини річні наради відбулися 5-го грудня в Ню Йорку, в домівці Відділу УНСоюзу „Дністер". Взяли в них участь члени Головної Управи і Конрольної Комісії та представники 8 відділів ООЛ з Ню Йорку, Нюарку, Йонкерсу, Стемфорду, Гартфорду, Пассейку, Бриджпорту і новоствореного відділу в Аллентавні. Сніговія і мороз перешкодили прибути представникам відділів з північної частини стейту Ню Йорк. Представники Канади відбули наради з Гол. Управою два тижні скоріше.

Ціллю нарад було, за словами голови ООЛ Ю. Котляра, знайти шляхи для поширення і скріплення організації, щоб при її помочі вплинути на загал українського громадянства, яке про Лемківщину і її недолю мовчить, а є вже і такі, що її відписали з реєстру українських земель. Велика частина втікачів, покидаючи Рідну Землю, пройшла через Лемківщину і знайшла там захист, поміч і опіку. Тепер, коли лемки, викинені з рідних сіл, потребують помочі і бодай моральної підтримки в своїй недолі, загал мовчить, газети майже не пишуть про лемківські справи. В 1963 р. минуло 100 років від створення українського національного гимну. Свято в честь композитора гимну о. М. Вербицького, сина Лемківщини, відсвяткувала тільки одинока Орг. Обор. Лемківщини. Всі інші цю річницю збули мовчанкою.

В часі нарад присутні склали свої звіти з праці на місцях. Голова Котляр повідомив про створення трьох нових відділів чч. 21, 22, 23) а саме в Аллентавні (голова Д. Хорват), в Сиракюзах (голова М. Дупляк) і в Обурні (голова С. Степанів).

Довше дискутовано над справою найновішої еміґрації, що приїжджає тепер численно з Польщі. Молодь її виросла вже на землях одзисканих, багато з неї не читає і не говорить по українськи. Обдумувано методи, як втягнути цю молодь в наше життя. Тим, що читають по українськи, рішено давати числа „Лемк. Вістей" через відділи. Голова Контр. Комісії д-р Я. Падох пропонував підготовити меморіяли в справі безправного виселення Лемківщини з домаганням до Польщі знести заборону повороту лемків на рідну землю. Для оборони Лемківщини має служити також „Лемківський Збірник", що його опрацьовує проф. Б. Загайкевич. Виринула думка опрацювати новий проєкт: опис усіх сіл Лемківських. Молоді українські історики можуть тут допомогти. Лемки будуть їм вдячні і надрукують їх працю. Опрацьований проєкт нового статуту ООЛ буде висланий усім відділам для виготовлення своїх завваг. Тому що є розбіжні думки відносно проєкту гербу на лемківському прапорі, справу цю залишено для дальшого узгіднення.

Живчиком організації є місячник „Лемківські Вісті", що його редаґує Ю. Бескид-Тарнович. Головна Управа хоче замінити його на двотижневик, але для цього треба поширити його фінансову базу. Різдвяний час найкраще підходить, щоб зібрати багато оголошень і датки на пресфонд. Врочисто продовжувати святкування 100-ліття українського гимну тими відділами, де є можність це зробити. Вкінці рішено відбути 5-ту Зустріч Лемків Америки і Канади в 1965 р. Правдоподібно в Рочестері. Місце З'їзду Делеґатів в 1965 р. залишено до вибору Гол. Управі.

На початку нарад присутні вшанували пам'ять дружини фін. секр. Гол. Управи Михайла Фарбанця, що цього ж дня померла в Нюарку. Наради закрив предсідник Ю. Котляр о год 8 вечора.

Н. Сквіртнянський

У СПРАВІ АЕУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тач енциклопедії про історію України?"

Відповідь: Ця критика д-ра Галана не має з наукового погляду значення. Натомість у цій справі має значення опінія фахівців - істориків. Маю зауваження двох фахівців, і вони признають рацію д-рові Голубничому. За статтю д-ра Голубничого беру, як головний редактор АЕУ, співвідповідальність. Відповідь на критику д-ра Галана перешле до редакції „Свободи" автор — д-р Голубничий. Маю надію, що ця стаття буде надрукована.

7. Д-р Галан закидає редакторові АЕУ, що він знецінює „організовану харитативну ділянку в історії України в 20 сторіччі".

а) Допомоговому Горожанському Комітетові у Львові (1918-21) „ред. Кубійович присвятив у книзі лише рівно 6 рядків".

Зауваження: Ред. Кубійович вважає, що автори невеликої статті „Українські землі під Польщею" (чому д-р Галан не подає їх прізвищ?) не могли ширше (до речі, не 6, а 9 рядків) писати про Горожанський - Комітет у своїй статті, яка має історично-політичний характер.

б) Д-р Галан нарікає, що мало уваги присвячено ЗУАДКомітетові, і перераховує всі його заслуги. Про діяльність ЗУАДК й інших харитативних організацій в ЗДА й Канаді читач АЕУ знайде більше інформацій в 2-му томі АЕУ, у розділі „Українська діяспора" (що й написано на кінці 916 стор.).

8. Д-р Галан закидає, що редактор АЕУ не мав місця для представлення організування доброчинности, але „він знайшов місце майже на цілу сторінку для того, щоб описувати дрібну групу Крушельницько і його „Нових Шляхів", утримувану виключно фондами совєтів, які здерла совєтська влада дослівно в часі штучного голоду з України".

Відповідь: Інформації д-ра Галана необ'єктивні. У відділі „Історія" групі „Нових шляхів" присвячено . . . два рядки (859 сторінка). Натомість у розділі „Література" радянофільській течії в західньо - українській літературі присвячено (не лише групі „Нових Шляхів") ½ сторінки; на думку редактора відділу „Література" і головного редактора, зроблено правильно, бо ця група існувала і до неї належав ряд письменників. Інша справа, що, згадуючи радянофільську групу, виразно зазначено, що на початку 30-их рр. ця група втратила своє значення, а згодом її лідери були зліквідовані большевиками. Для порівняння — групі „Вісника" приділено в розділі „Література" приблизно 3 сторінки. А втім, іншу увагу треба присвячувати харитативним організаціям, іншу — політично - літературним течіям.

Дозвольте мені, Пане Редакторе й Дорогі Читачі „Свободи", зробити деякі висновки.

Прохаю співробітників і редакторів другого тому АЕУ не брати надто до серця цілковитого недоцінювання їхньої творчої праці головним контролером УНСоюзу й далі продовжувати працю над нашим спільним ділом — другим томом АЕУ; ми ж працюємо для української справи.

Сарсель, 4-го грудня 1964

Володимир Кубійович

Відзначення століття Канади

(ЗВЕРНЕННЯ УВАН ДО УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ)

Українська Вільна Академія Наук у Вінніпеґу заплянувала видати з нагоди 100-річчя Канади серію історичних публікацій, що появлятимуться під загальним наголовком „СТУДІЇ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ".

1-ий том „Студій до історії українців Канади" появиться вже при кінці цього року. Працю цю підготовив д-р Михайло Марунчак, а вступ до неї написав в англійській мові сенатор Павло Юзик.

Спонсорують це видання слідуючі українські організації на Пойнт Даґлес: Парохія Св. Андрея, Т-во „Рідної Школи" ім. Маркіяна Шашкевича, Жіноче Т-во ім. Ольги Басарабової, Укр.-Канад. Т-во (УКТ), Братство колишніх Вояків 1-ої Дивізії УНА, Станиця к. Вояків УПА, Кредитова Кооператива „Дніпро", споживча „Народна Кооператива". Друк, папір і кліші цієї праці коштуватиме 1.500 дол.

Згадані вище організації допомагають фінансувати це видання. З уваги на великі кошти цієї праці а дальше у зв'язку зі задуманими дальшими працями того рода, ми рішили звернутися з проханням до всіх, щоб зложили пожертву на це і чергові видання „Студій до історії українців Канади".

Отсим ми просимо Вас, щоб Ви стали фундатором цієї заплянованої серії історичних праць і вписали своє ім'я в книгу не тільки будівничих нашого життя в Канаді, але теж на листу фундаторів історії цього життя, щоб це був документ вічности для грядучих поколінь.

Всі, що вплатять 25 долярів або більше, одержать кожну публікацію зі серії „Студії до історії українців Канади".

Кромі цього Ваше ім'я буде повторятися на так званій фундаторській листі в кожному томі. Жертви понижче 25 дол. будуть відмічені на фундаторській листі одного тому. Пожертви фундатори можуть сплачувати ратами. Перша листа фундаторів буде опублікована вже в першому томі.

Пожертви і декларації просимо слати на слідуючу адресу:

Ukrainian Free Academy of Sciences (UVAN), P.O. Box 3597, Station B., Winnipeg 4, Man., Canada.

Рівночасно хочемо поділитися з Вами добрими новинами, а саме, що заки ми випустили цей заклик в світ, зголосили свою допомогу на видання „Студій до історії українців Канади" слідуючі громадяни-фундатори: п. Петро Гаврисишин 100 дол., п-і Параскевія Кузенко 50 дол., п. Павло Матвійчина 50 дол., мґр. Микола Залозецький 25 дол., п. Василь Гарап'як 25 дол.

Всім фундаторам жертводавцям висловлюємо отсим наше щире спасибі!

За Президію Української Вільної Академії Наук:

проф. Ярослав Рудницький
президент

проф. Михайло Боровський
секретар

Члени Спілки Визволення України пікетували совєтську амбасаду в Оттаві, в Канаді

Оттава. — Група членів Спілки Визволення України та інші громадяни українського роду пікетували тут 7 листопада совєтську амбасаду, коли там саме відзначали річницю так зв. большевицької революції. Учасники демонстрації роздавали тисячі англомовних листівок прохожим та змогли вручити їх і декільком запрошеним на прийняття канадійським діячам. В одній листівці пояснено, чому пікетується амбасаду, — бо Росія винна в смерті мільйонів безневинних, зліквідувала УПЦеркву та УКЦеркву в Україні, веде тепер у неросійських республіках СССР насильну русифікацію тощо. В іншій листівці зайнято становище до так зв. культурного обміну: „Історія показує, що всі тирани, починаючи від єгипетських фараонів, через ханів монгольських орд, аж до сучасного хана московської орди, утримували спеціяльні групи артистів, які мали завдання підтримувати режим." До такого заходу взялася нині й Москва, яка хоче піснями й танцями „щасливих" відвернути увагу світу від справжнього стану речей у червоній імперії. Обидві листівки видані від імени Спілки Визволення України.

Український Конґресовий Комітет Америки закликає

УСІ УСТАНОВИ І ГРОМАДЯН НЕГАЙНО СКЛАСТИ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК НА 1964 РІК!

У зв'язку з кінцем ділового року Українського Народного Фонду — справа ударної кампанії на УНФонд повинна бути найважнішою для всіх наших Відділів, Організацій і Платників Національного Датку. До закінчення ділового року, який матиме всього 9 місяців, залишилося ще тільки 15 днів. Включімся всі у збіркову акцію, бо без відповідної фінансової бази Український Конґресовий Комітет Америки не зможе виконувати своїх важних і необхідних завдань, для яких він покликаний.

Збіркова акція на УНФонд, з огляду на великі витрати в зв'язку з величніми врочистостями у Вашингтоні, Д. К., де ми були свідками відслонення пам'ятника Генієві України Тарасові Шевченкові й у зв'язку з гарячими вакаційними місяцями — дещо послабилася. Ми мусимо наздігнати втрачений час і доказати цілому світові, що ми дорожимо нашим найвищим політичним представництвом у ЗДА, яке заступається за інтереси України у вільному світі. Скеруймо всі наші змагання на ударну кампанію збірки фондів до УНФонду й ужиймо всіх засобів, щоб цей діловий, 1964, рік УККА закінчився успішно.

Як треба — йдім від хати до хати, вписуймося самі і заохочуймо других ставати членами „Конґресових Клюбів", організуймо імпрези на УНФонд, наклонім Проводи всіх Товариств і Організацій, щоб вони підвищили висоту вкладки до УККА, звернімся до наших Професіоналістів, Купців, Підприємців, заможних Громадян і всіх свідомих Українців в Америці, щоб вони негайно відгукнулися на заклик УККА та прислали свій Національний Даток до Українського Народного Фонду, не відкладаючи цього на пізніше.

Українському Конґресовому Комітетові Америки треба в новому діловому році щонайменше 125 тисяч долярів. Ці гроші можемо скласти тільки ми самі. Якщо ми самі собі не поможемо, ніхто нам не поможе. А успіх кожної акції УККА залежить від фінансової бази цієї нашої найвищої політичної Репрезентації в ЗДА.

Відкладім усе і присвятім тепер усю нашу увагу найважливішій справі цього місяця — Українському Народному Фондові.

До всіх членів керівних органів УККА

Екзекутива УККА ухвалила на одному із своїх засідань звернутися з закликом до всіх членів Керівних Органів Відділів і Централі УККА дати приклад усім нашим громадянам і якнайшвидше **підвищити свою річну вкладку до УНФонду, ставши членом одного із Конґресових Клюбів — Сотників, П'ятдесятників або Двадцятьп'ятників.**

Члени Керівних Органів УККА мають велику відповідальність на своїх плечах. Вони надають напрямку політиці нашої організації й виконують в громадах важні завдання. На них дивиться ціла наша Спільнота, як на провідників української частини американського громадянства.

Члени Керівних Органів Відділів і Централі повинні дати у ще одній справі добрий приклад, а саме **негайно стати передплатниками „Українського Квартальника"** і передплатити цей офіційний журнал УККА для американських бібліотек високих шкіл, міських або державних бібліотек чи для своїх знайомих — Американців. В „Українському Квартальнику" є таке багатство переконливого матеріялу, корисного для української справи, що прямо не можна уявити собі щоб ми не могли знайти бодай одну тисячку нових передплатників.

Передплату в сумі 5 дол. за один рік просимо негайно висилати на адресу Канцелярії Централі УККА, 302 West 13th Street, New York 14, N. Y.

Чи ми зрікаємося 10-долярових платників?

Один з наших громадян, прочитавши в „Конґресових Вістях" заклик, щоби вписуватися до „Конґресових Клюбів" і вплачувати на потреби УККА до УНФонду по 100, 50 і 25 дол., поставив нам запит: чи це означає, що Ви не хочете більше таких, які не спроможні вплатити до УНФонду більше, як 10 дол. річно?

Ми віримо, що в цій справі не буде ніяких непорозумінь. Ми дорожимо кожним Платником Датку на УНФонд і спеціяльно висловлюємо признання тим, які незаможні, хворі чи на емеритурі або в поважних фінансових клопотах, так глибоко відчувають вагу фінансової бази УККА, що присилають реґулярно, щороку по 5 чи 10 дол. Такі Платники дають великий доказ свого патріотизму, бо вплачують свою вкладку з виявом немалої самопосвяти.

Звертаючися зі закликами вступати до „Конґресових Клюбів", ми мали на думці головно тих, які заможні і для яких вища, ніж 10-долярова вплата не надщербить їхнього бюджету. І ми радіємо, що на наш заклик вже відгукнулося багато Громадян й що кожного дня зголошується щораз більше. Хто черговий?

ШИКАҐО ДАЄ ПРИКЛАД

По нарадах у справі підсилення акції в користі Українського Народнього Фонду в Шикаґо, Ілл., які відбулися в днях 21-23 листопада ц. р., з участю організаційного референта Централі УККА, мґр. Івана Базарка, вирішено: до кінця грудня 1964 р. зібрати на УНФонд — в додатку до вже вплаченої суми в цьому році — ще 2.000 дал. В акцію рішили включитися установи й організації, що перебрали на себе обов'язок збірки Національного Датку від своїх членів. Референтом, який всеціло відповідає за збіркову акцію в грудні ц. р., погодився бути д-р Іван Кутинський.

ПЕРШИЙ СПИСОК ЧЛЕНІВ „КОНҐРЕСОВИХ КЛЮБІВ"

Шукаємо Громадян і Установи, які вплатили б до кінця цього р оку до Українського Народного Фонду по 100, 50 і 25 долярів.

Проголошуємо перший список тих, які виконали свою повинність і вплатили на 1964 рік:

1. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ВПЛАТИЛИ 100 АБО БІЛЬШЕ ДОЛЯРІВ

1.	Український Народний Союз, Джерзі Ситі, Н. Дж.	$1,500.00
2.	Український Робітничий Союз, Скрентон, Па.	300.00
3.	СУК „Провидіння", Філядельфія, Па.	300.00
4.	Українська Народна Поміч, Питтсбурґ, Па.	300.00
5.	Союз Українок Америки, Філядельфія, Па.	125.00

2. КЛЮБ СОТНИКІВ

1.	Н. П., Міннеаполіс, Мінн.	$ 105.00
2.	Д-р Роман Смик, Кол Ситі, Ілл.	100.00
3.	Микола Бойчук, Спрінґфілд, Н. Дж.	100.00
4.	Д-р Микола і Володимира Ценко, Філядельфія, Па.	100.00
5.	Ілярій Т. Шульц, Янґставн, Огайо	100.00
6.	Анна і Леслі Гнатів, Мідлтавн, Н. Й.	100.00
7.	Об'єднаний Комітет — Відділ УККА, Ню Йорк, Н. Й.	100.00
8.	Відділ УККА, Міннеаполіс, Мінн.	100.00
9.	Відділ УККА, Лорейн, Огайо	100.00
10.	Український Народний Дім, Бруклин, Н. Й.	100.00
11.	Організація Оборони Чотирьох Свобід України (Централя у Ню Йорку, Н. Й.)	100.00
12.	Микола Яремко, Риджвуд, Н. Й.	100.00
13.	Степан Павлишин, Клівленд, Огайо	100.00
14.	Пласт, Організація Української Молоді	100.00

3. КЛЮБ П'ЯТДЕСЯТНИКІВ

1.	Проф. д-р Лев Е. Добрянський, Александрія, Ва.	$ 50.00
2.	Йосип Лисогір, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
3.	Степан Ярема, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
4.	Д-р Ярослав Падох, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
5.	Антін Драґан, Джерзі Ситі, Н. Дж.	50.00
6.	Роман Слободян, Елизабет, Н. Дж.	50.00
7.	Володимир Душник, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
8.	Д-р Мирон Зарицький, Бруклин, Н. Й.	50.00
9.	Д-р Борис Филипчак, Пассейк, Н. Дж.	50.00
10.	Д-р Богдан Гординський, Дрекй, Н. Дж.	50.00
11.	Д-р Юліян Берестянська-Сидор, Лисл, Ілл.	50.00
12.	Д-р Теофіль Демусь, Морена, Ілл.	50.00
13.	Д-р Михайло Гук, Нюарк, Н. Дж.	50.00
14.	Д-р Роман і Емілія Войнаровські, Шикаґо, Ілл.	50.00
15.	Д-р Мирослав Сіменович, Шикаґо, Ілл.	50.00
16.	Микола Гула, Філядельфія, Па.	50.00
17.	Осип Диба, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
18.	Вілліям Тимчук, Глейндейл, Каліф.	50.00
19.	Іван Тарнавський, Лейквуд, Огайо	50.00
20.	Степан Павлишин, Клівленд, Огайо	50.00
21.	о. Протоієрий В. Горохівський, Норвіч, Конн. (із синами)	50.00
22.	Андрій і Марія Педа, Даннемора, Н. Й.	50.00
23.	Осип Оришкевич, Бруклин, Н. Й.	50.00
24.	Д-р Юрій Руденський, Ню Йорк, Н. Й.	50.00
25.	Іван Гасин, Філядельфія, Па.	50.00
26.	Д-р Микола Дейчаківський, Клівленд, Огайо	50.00
27.	Д-р Марія Т. Овчаренко, Чарлстон, Ілл.	50.00
28.	Д-р Василь і Оксана Марчук, Шикаґо, Ілл.	50.00
29.	Д-р Євген і Неоніля Стецьків, Тонаванда, Н. Й.	50.00
30.	Д-р Степан і Уляна Павликовські, Шикаґо, Ілл.	50.00
31.	Іван Кінайчук, Клифтон, Н. Дж.	40.00
32.	Володимир Лобур, Нюарк, Н. Дж.	45.00

4. КЛЮБ ДВАДЦЯТЬП'ЯТНИКІВ

1.	Олена Лотоцька, Філядельфія, Па.	$ 25.00
2.	Д-р Матвій Стахів, Скрентон, Па.	25.00
3.	Д-р Ол. Грановський, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
4.	Д-р Роман Смаль-Стоцький, Милвокі, Віск.	25.00
5.	о. Любомир Мудрий, Озон Парк, Н. Й.	25.00
6.	Юліян Ревай, Флашинґ, Н. Й.	25.00
7.	Д-р Володимир Анастазієвський, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
8.	Д-р Олександер Цибрівський, Луїсвил, Кент.	25.00
9.	Д-р Петро Фаріон, Шикаґо, Ілл.	25.00
10.	Д-р Михайло Семчишин, Нюарк, Н. Дж.	25.00
11.	Д-р Юліян Сілецький, Лорейн, Огайо	25.00
12.	Д-р Роман Стеткевич, Лорейн, Огайо	25.00
13.	Д-р Іван Смаль, Дітройт, Миш.	25.00
14.	Д-р Ярослав і Ніна Коропей, Потакет, Р. Ай.	25.00
15.	Д-р Тарас і Іванна Ганушевські, Провиденс, Р. Ай.	25.00
16.	Д-р Роман Сухий, Філядельфія, Па.	25.00
17.	Д-р Любомир Трешневський, Дітройт, Миш.	25.00
18.	Д-р Антін і Святослава Жуковські, Стіл, Н. Дак.	25.00
19.	Д-р Богдан Раставецький, Балтимор, Мд.	25.00
20.	Д-р Степан Дудяк, Медисон, Виск.	25.00
21.	Мґр. Іван і Оля Городиські, Клівленд, Огайо	25.00
22.	Микола й Іванна Гричило, Милвокі, Виск.	25.00
23.	Мирослав і Софія Мак, Філядельфія, Па.	25.00
24.	Дмитро і Тетяна Янковські, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
25.	Олександер Яцько, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
26.	Володимир і Софія Тустанівські, Дітройт, Миш.	25.00
27.	Андрій Животко, Дітройт, Миш	25.00
28.	Василь Соліма, Сіятл, Ваш.	25.00
29.	Анастазія Кочан, Відгем, Н. Й.	25.00
30.	Іван Ковальчик, Джерзі Ситі, Н. Дж.	25.00
31.	Інж. Богдан Саламаха, Балтимор, Мд.	25.00
32.	Інж. Євген Ратич, Балтимор, Мд.	25.00
33.	Інж. Остап Стельмах, Балтимор, Мд.	25.00
34.	Теодор Чорній, Балтимор, Мд.	25.00
35.	Мґр. Орест Колтунюк, Денвер, Кол.	25.00
36.	Інж. Ігнатій і Ерика Метіль, Бофало, Н. Й.	25.00
37.	Константин Ліщинський, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
38.	Джеймс і Ольга Габода, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
39.	Микола Гайдич, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
40.	Мирон Заклинський, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
41.	Інж. Еміль і Ірена Скремети, Бронкс, Н. Й.	25.00
42.	Мстислав В. Дольницький, Абінґтон, Па.	25.00
43.	Д-р Олександер Ґудзяк, Сиракюзи, Н. Й.	25.00
44.	Сидір і Євгенія Новаківські, Філядельфія, Па.	25.00
45.	Микола Процик, Філядельфія, Па.	25.00
46.	Марія Процай, Міннеаполіс, Мінн.	25.00
47.	Микола Чухрай, Клівленд, Огайо	25.00
48.	Ярослав Запарук, Даллас, Тексас	25.00
49.	Н. Н., Джерзі Ситі, Н. Дж.	25.00
50.	Д-р Степан Ничай, Байон, Н. Дж.	25.00
51.	Іван Бандура, Бруклин, Н. Й.	25.00
52.	Степан Хомяк, Болтон Лендінґ, Н. Й.	25.00
53.	Дмитро Косович, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
54.	Євген і Юлія Гутович, Бруклин, Н. Й.	25.00
55.	Д-р Олена і Степан Войтович, Плейно, Ілл.	25.00
56.	Інж. Ярослав Саранчук, Даллас, Тексас	25.00
57.	Н. Н., Джерзі Ситі, Н. Дж.	25.00
58.	Павло Патра, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
59.	Д-р Богдан Осадца, Клівленд, Огайо	25.00
60.	Д-р Богдан Целевич, Шикаґо, Ілл.	25.00
61.	Д-р Олег і Людмила Волянські, Пілс, Н. Й.	25.00
62.	Вадим Яровенко, Плейнфілд, Н. Дж.	25.00
63.	Микола Пігура, Джексон, Н. Дж.	25.00
64.	Антін Батюк, Скрентон, Па.	25.00
65.	Іван Д. Демер, Питтсбурґ, Па.	25.00
66.	Іван О. Флис, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
67.	Д-р Володимир і Стефанія Пушкарі, Філядельфія, Па.	25.00
68.	Ігнат М. Білинський, Філядельфія, Па.	25.00
69.	Іван Г. Робертс, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
70.	Роман Рогожа, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
71.	Тома А. Дармопрай, Філядельфія, Па.	25.00
72.	Ярослав Гайвас, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
73.	Богдан Коваль, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
92.	Богдан Стеців, Філядельфія, Па.	25.00
76.	Михайло Пізнак, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
77.	Д-р Ярослав Панчук, Шикаґо, Ілл.	25.00
78.	Василь Мудрий, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
79.	Іван Базарко, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
80.	Д-р Іван Жовнірович, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
81.	Д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська, Ню Йорк, Н. Й.	25.00
82.	Ілярій Зарицький, Плейнвю, Н. Й.	25.00
83.	Д-р Степан Ворох, Нюарк, Н. Дж.	25.00
84.	Михайло Ступка, Бронкс, Н. Й.	25.00
85.	Петро Ікалович, Бруклин, Н. Й.	25.00
86.	Ольга де Б. Руланд, Арґентина	25.00
87.	Д-р Михайло Козак, Міннеаполів, Мінн.	25.00
88.	Юрій Б. Маренін, Рочестер, Н. Й.	25.00
89.	Роман Л. Домбчевський, Рочестер, Н. Й.	25.00
90.	Роман і Ольга Боба, Форт Лі, Н. Дж.	25.00
91.	Іван Парабанюк, Савт Ґейт, Каліф.	25.00
93.	Д-р Ігор Цимбалістий, Шикаґо, Ілл.	35.00
94.	Данило Бортник, Матапан, Масс.	25.00
95.	Іван Скробач, Олеан, Н. Й.	25.00
74.	Володимир Мазур, Питтсбурґ, Па.	25.00
75.	Петро Павлович, Ортанна, Па.	25.00
96.	Д-р Ігор і Любомира Коцур, Лепір, Миш.	25.00
97.	Д-р Михайло Баболітний, Скокі, Ілл.	25.00
98.	Д-р Мирослав Орловський, Брансвік, Огайо	25.00
99.	Д-р Михайло Дмитерко, Аврора, Ілл.	25.00
100.	О. К., Нюарк, Н. Дж.	25.00
101.	Д-р Богдан і Марія Романенчук, Блетсбурґ, Н. Й.	25.00
102.	Інж. Мирослав Троян, Вотертавн, Конн.	25.00
103.	Іван і Марія Тритяки, Філядельфія, Па.	25.00
104.	А. Смакула, Оборндейл, Масс.	25.00
105.	Євген Ярема, Шикаґо, Ілл.	25.00
106.	Д-р Юрій Стефанівський, Мейплвуд, Н. Дж.	25.00
107.	Іван Бекіш, Питтсбурґ, Па.	25.00
108.	Лев Тягнибік, Шикаґо, Ілл.	25.00
109.	Д-р Богдан Ґарбовський, Ютика, Н. Й.	25.00
110.	Д-р Мирослав Грушка, Понтяк, Миш.	25.00
111.	Іван Антоняк, Філядельфія, Па.	25.00
112.	Д-р Олег Фаріон, Шикаґо, Ілл.	25.00
113.	Г. Лозенко, Нюарк, Н. Дж.	25.00
114.	Д-р Володимир Гук, Іст Орандж, Н. Дж.	25.00
115.	Петро Пуцило, Шикаґо, Ілл.	25.00
116.	Дмитро Галушка, Лейквуд, Н. Дж.	25.00
117.	Олександер і Анна Пришляк, Гартфорд, Конн.	25.00
118.	Петро Емхе, Балтимор, Мд.	25.00
119.	Дмитро Осадчук, Бриджпорт, Конн.	35.00
120.	Микола і Каролина Бойко, Ірвінґтон, Н. Дж.	25.00

Василь Мудрий

ПЕРЕД КІНЦЕМ 1964 ДІЛОВОГО РОКУ

Маємо за собою три роки поважних зусиль цілої американської української національної спільноти в дуже важких, небувалих досі її подвигах.

До таких належить справа будови пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, справа завершена, після переборення всіх труднощів, великим її тріюмфом загально-національного характеру. Сама збірка на пам'ятник дала дол. 334,765.22.

У справі будови цього пам'ятника вложив найбільше праці Комітет Пам'ятника Шевченкові, але величезну роботу виконував при цьому Український Конґресовий Комітет Америки разом із своїми Відділами.

Продовж 1962, 1963 і 1964 років збірки на будову пам'ятника Т. Шевченкові не могли мати позитивного впливу на збіркову акцію УККА до Українського Народного Фонду, зокрема в останньому, 1964-му, році, коли всі наші відділи були зайняті організацією масових поїздок на відкриття пам'ятника Шевченкові, а й сама Централя УККА була змобілізована для допомоги Комітетові Пам'ятника Шевченкові, то впливи до УККА продовж трьох місяців перед відкриттям були дуже маленькі. Не зважаючи на те в діловому 1963 році ми зібрали долярів 58,477.61 на потреби УККА.

Правда, що УККА використав усі засоби пропаґанди та живих контактів із Відділами, щоби забезпечити екзистенцію УККА та його багатогранну працю в цих роках. Поважну ролю в тому відіграла „Фінансова Комісія при Екзекутиві УККА", під проводом Касира УККА д-ра Ярослава Падоха, яка придумувала засоби для запевнення відповідальних матеріяльних засобів для УККА.

В 1963 і 1964 роках Централя УККА зорганізувала поїздки в терен. Їх відбулося в тому часі 111. При чому мґр. І. Базарко, Організаційний Референт УККА, відбув 52 поїздки, Редактор В. Душник — 23 поїздки, Екзекутивний Віцепрезидент п. Йосиф Лисогір — 9; Касир, д-р Ярослав Падох — 7; Директор Канцелярії п. Василь Мудрий — 5; Секретарі: д-р М. Ценко — 3; д-р М. Стахів — 3; п. Ігнат Білинський — 3; п. М. Дольницький — 2; п. І. Флис — 1; д-р В. Пушкар — 1; п. Іван Винник — 1; п. Богдан Коваль — 1. Ці поїздки мали подвійний характер. Вони причинились до оживлення праці Відділів УККА на місцях і в межах тодішних можливостей причинились до збільшення фондів для потреб УККА. Крім того, Централя намагалась підтримувати безпосередній контакт із Відділами при допомозі ділових обіжників та окремих листів. Особливу увагу звернула Екзекутива на українських лікарів, ветеринарних лікарів й українських інженерів та купців і промисловців. Всі вони дістали окремі листи із запрошенням влучитись у ряди жертводавців для Українського Народного Фонду.

Всі повищі заходи причинились до того, що УККА міг далі вести свою працю та розвивати видавничу діяльність. Відділи УККА дістали доручення, щоби виписувати „Український Квартальник" та „Український Бюлетень", в англійській мові. Незалежно від того, на внесок „Фінансової Комісії", Екзекутива рішила видавати в українській мові „Конґресові Вісті", щоби при їх допомозі давати для Відділів необхідний інформаційний матеріял про те, що діється не тільки в Централі, але й у поодиноких Відділах УККА. Деякі Відділи, як Філядельфія, Дітройт, Балтимор, Сиракюзи, Міннеаполіс, Бостон, Рочестер, Лос Енджелес та інші видають свої місцеві бюлетені. У них можна знайти дуже цінні матеріяли про працю на місцях та про потреби Відділів.

Словом праця великої організаційної мережі УККА уповні себе оправдала та треба вірити, що вона з року на рік буде кріпшати, себто поширюватись і поглиблюватись.

Ми маємо в цьому році 20-ліття „Українського Квартальника" в англійській мові, що має вже поважний капітал інформаційного порядку серед широких кол американського й позаамериканського політичного світу.

В 1965 році, який буде вже проходити нормально, ми матимемо роковини 25-ліття праці УККА, яке ми повинні гідно відзначити.

Треба надіятись, що 1965 рік зможе стати переломовим у позитивному розумінні для багатогранної праці й успіхів УККА.

В 1965 році мав би відбутися в осені Світовий Конґрес Вільних Українців. Таку дату намічено в часі цьогорічної конвенції в ПАУК. Дай Боже, щоби це сталось!

Організації:

1.	1-ий Відділ Союзу Українок Америки, Ню Йорк, Н. Й.	35.00
2.	3-ий Відділ Союзу Українок Америки, Ню Йорк, Н. Й.	30.00
3.	Товариство Українських Інженерів, Відділ Ню Йорк	25.00
4.	Товариство „Самопоміч", Відділ Ню Йорк	25.00
5.	Українська Греко-Католицька Церква, Ню Гейвен, Конн.	25.00
6.	Український Народний Дім, Ню Гейвен, Конн.	25.00
7.	206-ий Відділ СУК „Провидіння", Ню Йорк, Н. Й.	25.00
8.	Український Американський Клюб, Іст Честер, Па.	25.00
9.	Українське Лікарське Товариство, Відділ Клівленд, Огайо	25.00
10.	276-ий Відділ Українського Народного Союзу, Ембридж, Па.	25.00
11.	5-ий Відділ Українського Робітничого Союзу, Ембридж, Па.	25.00
12.	Спілка Української Молоді Америки, Ню Йорк (Централя)	25.00
13.	Українсько - Американський Горожанський Клюб, Амстердам, Н. Й.	25.00
14.	УНС, 153-ий Відділ, Філядельфія, Па.	25.00
15.	Український Народний Дім, Ню Гейвен, Конн.	25.00
16.	УНП, Відділ ч. 125, Клівленд, Огайо	25.00
17.	Український Народний Дім, Джерзі Ситі, Н. Дж.	25.00
18.	Українське Лікарське Т-во, Відділ у Сиракюзах, Н. Й.	25.00

ГРОМАДЯНЕ! ЩЕ ТІЛЬКИ ДВА ТИЖНІ ЗАЛИШИЛИСЯ ДО ЗЛОЖЕННЯ ДАТКУ ЗА 1964 РІК.

СВЯТО УСС-ів У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

50-ТІ РОКОВИНИ УСС У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Катруся Оранська і Таня Цісик передають квіти хорунжій УСС пані Анні Ратич. „Дідусь" М. Алексевич придивляється внучці.

31-го жовтня та 1-го листопада пройшли у Філядельфії, під знаком святкування вимаршу на поле бою Першої Сотні УСС 50 років тому та 45-ліття Листопадового Чину. Свято пройшло величаво завдяки праці Святочного Комітету під проводом д-ра М. Ценка та при активній співучасті філядельфійського Відділу ОбВУА на чолі з проф. М. Алексевичем.

В суботу, 31-го жовтня і в неділю 1-го листопада відправлено панахиди в усіх наших церквах. В суботу вечором відбулась святочна Академія, а в неділю, 1-го листопадна — бенкет - вечеря в честь УСС-ів. Годі одною статтею описати почування громади, — це був прекрасний спогад недавнього, славного минулого і таким він залишиться в пам'яті приявних.

Зачні від святочної академії, яка відбулась в прекрасній залі школи ім. Бенджеміна Френкліна. Свято відкрив д-р Ценко при битком набитій залі, а сцена була заповнена ветеранами амер. армії, (ком. Ст. Шегда), І-ої Дивізії УН та УПА, представниками молодечих організацій: Пласту, СУМА, ОДУМ-у, студентської молоді. На пошану для поляглих українських Воїнів, на поклик предсідника, ціла громада встала, а військова трубка, своїм спокійним голосом „на спочинь", серед повної тиші голосила світові про тих, які відійшли на вічний спочинок, виконавши своє вояцьке діло, як пристало доброму воїнові.

Ще остались свідки слави боїв на Маківці, під Львовом, Києвом. Для цих Об'єднання бувших вояків Українців в Америці видало окремі пропам'ятні відзнаки — з нагоди 50-ліття вимаршу Першої Сотні УСС. Відбувається Апель всіх комбатантських та молодечих організацій. Після цього проф. М. Алексевич, командант Відділу ОбВУА у Філядельфії, на приказ Президента ОбВУА д-ра Володимира Галана уставив в ряд усіх управнених до отримання стрілецьких відзнак. Виступили до відзначення бувші УСС. На залі мертва тиша. Президент Головної Управи д-р В. Галан декорує УСС-ів стрілецькою відзнакою. Відзнаки отримали: о. Василь Головінський — 1914 р., о. Степан Кіржецький — 1914 р., п-ні Анна Дмитерко-Ратич — 1914 р., Іван Поритко 1914 р., Михайло Хомяк — 1914 р., Стефан Хомяк — 1914 р., д-р Теодор Мамчур — 1914 р., Михайло Мінчак — 1914 р., Лев Чубатий — 1914 р., Іван Сиротюк — 1914 р. Петро Тарновецький — 1914 р., Антін Маланяк — 1915 р., Петро Василишин — 1915 р., Іван Данківський — 1916 р., Володимир Михалюк — 1916 р., д-р Теодозій Сенківський 1917 р. Неприсутньому на академії б. УСС Евгенові Рудому (1914 р.) відзнаку доручено.

Кожному викликаному учасникові УСС приявні висловлювали своє признання рясними оплесками. Бо ж оце перед очима приявних свідки — учасники Українських Збройних Сил, перевиховники психіки цілої нації, основники відновленої збройної сили і активні учасники боїв за Київ і Львів. А коли дві дівчинки Катруся Оранська і Цісик, — обидві внучки бувших УСС, — піднесли пані Анні Ратич кошик квітів від від її товаришів зброї, ціла заля спонтанно встала з невгаваючими оплесками — щоб віддати шану Жінці — Воїнові. Була це дійсно незабутня хвилина в історії нашої громади.

Слідуючою точкою була святочна промова всеч. о. д-ра Володимира Гавліча, ЧСВВ, яка своїм глибоким змістом незвичайно зворушила всіх присутніх.

Після цього відбулась мистецька програма, яка своїм змістом та високомистецьким рівнем гармонізувала з першою частиною Академії. Відома співачка Галина Андреадіс прекрасно відспівала декілька стрілецьких пісень під акомпаніямент проф. Б. Перфецького. Український Чоловічий Хор „Прометей" під диригентурою п. Івана Задорожного відспівав в'язанку стрілецьких пісень під фортепіяновий супровід проф. Лідії Бульби. Проф. Володимир Цісик виконав кілька клясичних творів під фортепіяновий акомпаніямент п-ні Марії Цісик. На закінчення поставлено листопадову інсценізацію у виконанні акторів Театру у П'ятницю під мистецьким керівництвом Володимира Шашаровського. Ціла ця програма, виконана нашими відомими мистцями, допомогла відчути важливість та урочистість Свята.

На другий день в неділю 1-го листопада відбулись відправи в наших обох Катедрах, а вечором відбувся бенкет в готелі Бенджамін Френклін. Бенкетом провадив д-р Микола Ценко, який представив присутніх УСС та представників організацій. Під час Бенкету всі б. УСС та члени родини померлих УСС були удекоровані китицями червоної калини, роботи мистця п. Хр. Дохват. Декорацію з рамени Громадського Комітету перевели пані Михайлина Чайківська, пані Христина Дохват та проф. М. Алексевич, голова Відділу ОбВУА. Крім присутніх б. УСС були удекоровані члени родин УСС, а саме: п-ні Олена Лотоцька, за брата Юліяна Фолиса; п-ні О. Олександрук, за мужа Семена Олександрука; п-ні Христина Турченюк — за батька Дмитра Палієва; п-ні О. Фацієвич, за мужа о. Юліяна Фацієвича; п-ні В. Савчин за батька Михайла Савчина; п. М. Максимюк та два брати — за батька Михайла Максимюка.

В мистецькій частині головною точкою був виступ творця стрілецьких пісень Льоня Лепкого. Жіночий октет під диригентурою п-ні Ірени Чумової відспівав по мистецьки в'язанку стрілецьких пісень. Наша відома співачка, п-ні Вероніка Цегельська, чудово відспівала декілька стрілецьких давніх пісень.

Попри великий моральний успіх, треба додати, що був теж і матеріяльний успіх, бо не тільки покрито усі кошти обох великих імпрез, але ще залишилось дещо і на стрілецькі історичні видання.

В. Г.

ЗБОРИ РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА

Закінчення зі стор. 1-ої

Другою причиною диспропорції є факт, що впродовж минулих двох років не могла не відбитися на збірковій акції УКК до Народного Фонду інтенсивна збірка Комітету Пам'ятника Шевченкові на будову пам'ятника у Вашингтоні. У цьому році за вісім місяців вплинуло ко каси УККомітету $41 500 пожертв до Народного Фонду, у порівнянні з $58 000 в такому самому часі попереднього року. Звітодавець сподівається, що за цей діл. рік можна буде замкнути вплиεи до Народного Фонду загальною сумою $50 000. З кінцем листопада ц. р. в касі УКК було, після всіх видатків, тільки $2 500. Подавши прелімінар бюджету до кінця цього ділового року, звітодавець накреслив ще загальний плян збіркової акції, яку тепер переводитиме очолювана ним окрема Фінансова Комісія УККомітету.

Д-р М. Стахів звітує за Комісію публікацій й інформацій

Звіт за важливу в системі УКК Комісію публікацій й інформацій склав її голова д-р Матвій Стахів. Звітодавець насамперед з'ясував, що Комісія має таке подвійне завдання, як з'ясовано в її назві: публікацію й інформацію. Далі — Комісія має тільки дорадчий характер, бо вона сама не виносить рішень, а тільки схвалює рекомендації для Екзекутиви, яка рішає. Говорячи про періодичні публікації, звітодавець згадав, що востанньому пощастило — завдяки відвідинам редактора цих публікацій п. Володимира Душника в Европі — поширити стан впливу цих публікацій, здобувши для них нових співробітників та нових дорадників. На порядку Комісії є три книжкові публікації: викінчується підготова книжки про першу совєтсько - російську воєнну агресію проти України та готова вже інформаційна книжка про українсько - жидівські взаємини. На деякі авторські труднощі натрапила запляновава вже давно публікація історії російської імперії. Комісія веде переговори з чотирьома авторами — трьома українцями й одним американцем — які мали б приготовити цю працю колеґіяльно. Коли ж мова про інформацію — звітодавець ствердив, що найбільшу інформаційну службу для справ і цілей УКК виконують органи чотирьох братських Союзів. Одинадцять інших українських національних публікацій на цьому терені або цілком промовчують працю УКК, або обмежуються до її критики. Більше уваги віддав звітодавець справі випадку поважного порушення громадського порядку влаштуванням одною із громадських установ — Клюбом Круглого Стола — офіціяльної зустрічі з групою відвідувачів з-поза залізної заслони, в якій було чотирьох депутатів Верховного Совєту та невідомо скільки режимних аґентів. Справу реферував д-р Стахів з доручення Екзекутиви, яка на своїх нарадах попереднього дня зайняла однодушно неґативне становище до тієї зустрічі, вважаючи її не тільки порушенням громадського порядку, але й виломом у національному фронті, який існує між комуно - московським окупантом України й українською нацією від 1917 року. Як наслідок московської аґресії заіснував між Московщиною й Україною стан війни. Досі мир не був підписаний і стан війни триває. Є дві України: фікційна УССР та українська нація. Організатори зустрічі не зрікаються цілей відновлення самостійної й суверенної Української Держави, але це є „еквілібрія слів", якщо вони з воюючої сторони перейшли на невоюючу. УКкомітет є „бона фіде" незалежницька американсько - українська організація, яка виносить свої рішення і постанови демократичним порядком — більшістю голосів. Кожна організація, що входить в систему УКК, погоджується ці постанови респектувати. Очевидно, що можна мати розбіжність думок і можна спорити чи оспорювати постанови, але не можна з них виломлюватись і їх активно порушувати. Це сталося у випадку влаштованої Круглим Столом зустрічі. Екзекутива й УКК не називає осіб і нікого не відсуджує від національної чи громадської чести, але таку честь кожний дає собі сам.

Звіт інж. Романа Рогожі, референта молоді

Після одногодинної перерви на обід, наради Ради Директорів УККА продовжувались звітом інж. Романа Рогожі, референта молоді. Звітодавець у першу чергу ствердив правильність підходу до справ молоді останнього конґресу УККА, який віддав цій молоді багато уваги та включив її репрезентанта до своєї Екзекутиви. Це мало поважний вплив і на розвиток та на взаємовідношення молодечих організацій, які створили після того своє координаційне тіло — Конференцію Українських Молодечих Організацій в ЗДА. В цій Конференції беруть участь такі організації молоді (поазбучно): Ліґа Української Молоді Північної Америки, Молодь Української Національности (МУН), Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), Організація Української Молоді „Пласт", Спілка Української Молоді Америки (СУМА), Союз Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА), Союз Українських Американських Спортових Товариств (СУАСТ), Товариство Української Студентської Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ) і Українське Академічне Товариство „Зарево", а в останньому зголосила свою участь у Конференції ще Ліґа Української Православної Молоді. Конференція координує працю товариств і організацій молоді, що нараховують разом кругло 12,000 членів у віці від 7 до 25 років життя. Наради Конференції відбуваються кожного місяця і кожними нарадами проводить голова іншої молодечої організації. В проєкті є тепер відповідний правильник Конференції. Із минулої активности на головну увагу заслуговує участь молодечих організацій у відкритті пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні (разом кругло 6,000 учасників в одностроях своїх організацій), що надавало відповідного характеру й цілій врочистості. Із найближчих завдань звітодавець згадав участь молоді у врочистостях відзначення 50-річчя Українських Січових Стрільців в травні 1965-го року, плян обміну (дводенного) таборовиками тих організацій, що ведуть літні табори, семінар для розроблення виховних проблем та головне — піднесення кількости членства в молодечих організаціях. Доказом поважного заінтересування громадянства проблемами молоді може послужити пресова дискусія в цій справі, скерована на правильний шлях надрукованою в „Свободі" статтею д-ра П. Мірчука: „Де наші батьки?" Звітодавець уважає, що батьки роблять ряд помилок у підході до молоді тим, що в своїх домах в приявності дітей безпощадно критикують усе, що українське, як і тим, що намагаються накидувати молоді свої погляди. Звітодавець назвав кілька журналів молоді, як і друковані в „Свободі" окремі сторінки молодечих організацій, в яких молодь сама висловлює свої погляди та інформує про свою активність. Тепер найголовнішою проблемою є, як дістатися до молоді, що ще не є в рядах молодечих організацій. Апелем до батьків, щоб сприяли молоді моральною і матеріяльною піддержкою їх організацій і їх активности закінчив інж. Роман Рогожа свій звіт.

Д-р Е. Жарський про стан і розвиток рідного шкільництва.

Основний звіт про стан і розвиток та потреби рідного шкільництва склав голова Шкільної Ради УККА проф. д-р Едвард Жарський. Шкільна Рада працює в системі УККА як автономна одиниця, має свою канцелярію і одного урядовця. Під опікою Шкільної Ради є 72 українознавчих шкіл та курсів, в яких навчається — обраховуючи на підставі збуту шкільних підручників — кругло 11,000 дітей. Кожною зареєстрованою школою опікуються спонзори, які в минулому році об'єдналися в Централю Спонзорів з інж. Д. Березовським (Дітройт) на чолі. Навчально-виховні справи ведуть управителі шкіл та педагогічний збір, затверджений Шкільною Радою УККА. Важливою проблемою Шкільної Ради є підготова та видання шкільних підручників, якими частинно користуються також і парафіяльні українські школи. Навчально-виховна праця шкіл українознавства ведеться за устійненою програмою, а школи поділяються на нижчий, середній та вищий ступні. Про відповідне переведення навчально - виховної системи дбає Колеґія Інспекторів Шкільної Ради. До кожної школи приділений інспектор, який контролює та допомагає в праці. Звіт д-ра Е. Жарського, як і деякі з інших звітів будуть своєчасно опубліковані в цілості.

Проф. А. Штефан про акцію „закарпатських русичів".

Серію звітів і доповідей закінчив проф. Августин Штефан інформацією про нову акцію т. зв. „закарпатських русинів" в справі Карпатської України. Він зокрема говорив про резолюцію конвенції „Соединенія" в справі відділення Закарпатської України від України.

Дискусія над звітами.

Дискусію над звітами, в якій забирали слово практично всі учасники нарад, попереджено запитами, на які відповідали звітодавці. Найбільше часу і уваги в дискусії віддано таким справам, як публікації УКК, функції і відповідальність поодиноких органів У. К. К.: Екзекутиви, Політичної Ради й Ради Директорів і таким актуальним тепер у нашій громаді проблемам, як справа зустрічей з відвідувачами із Совєтського Союзу та справа підписів за створення патріярхату Української Католицької Церкви. У справі зустрічей схвалено окремо резолюцію а щодо підписів були вияснення, що в нас поплутано дві справи: справу патріярхату, яку всі однозгідно піддержують, та справу підписів на петиції, яку веде група приватних громадян та щодо якої існують всілякі застереження, як з боку місцевої католицької церковної влади, так і з боку православних. УККомітет тією спорадою досі не займався. Рада Директорів рекомендувала Екзекутиві, щоб вона вглянула в цю справу з уваги на зацікавлення нею загалу громадянства.

Вислід нарад Ради Директорів оформлено в окремі резолюції, надруковані в цьому числі „Свободи".

● В Італії проголошено 9-го грудня ц. р. газетний страйк. Італійські журналісти домагаються різних полегш, між іншим — 5-тиденного тижня праці.

Маляр Іван Матура намалював картину „22 січня 1918 року в Києві"

„22 січня 1918 року в Києві" Картина Івана Матури.

Редакцію „Свободи" відвідав минулого тижня п. Іван Матура для показу нового свого образу, що в ньому він представив день проголошення Четвертого Универсалу в Києві. Іван Матура, родом з Жидачівщини в Західній Україні, перебував після війни до 1947 року в Німеччині, звідки еміґрував до Арґентини, працюючи як робітник і студіюючи водночас малярство в різних приватних арґентинських малярів і в Інституті Незалежних Мистців. В 1961 році переїхав з Арґентини до Ню Йорку, де знову ж працюючи у фабриці, продовжує займатися малярством.

В квітні 1963 рік п. Іван Матура мав виставку своїх малярських праць в залах Літературно Мистецького Клюбу в Ню Йорку, на якій він показав двадцять і три свої картини, здебільшого пейзажів і портретів.

Другий семінар проблематики ТУСМ-у

Шикаго. — В днях 26 до 29 листопада понад 50 студентів взяли участь в Другому семінарі проблематики ТУСМ-у в Домі СУМА.

В семінарі, котрий улаштувала Головна Управа Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського (ТУСМ), — взяли участь західні Осередки Товариства з Міннеаполісу, Клівленду, Дітройту, Торонта і Філядельфії. Господарем семінара був Осередок ТУСМ-у в Шикаґо. Інструкторами були члени ТУСМ-у: д-р М. Ю. Богатюк (Сиракюзи), інж. Ігор Заяць (Нюарк), мґр. Д. Штогрин (Шикаґо), інж. Б. Кульчицький (Філядельфія), мґр. Т. Когут (Дітройт), мґр. Б. Керницький (Філядельфія).

Під час семінара відбувся вдалий панель на тему „Український націоналізм в практичній дії". Керівником якого була Н. Бандера з Торонта з участю: Павла Надзікевича (Шикаґо), Юрія Кульчицького (Клівленд), Н. Стебельської (Торонто), Миколи Микуляка (Міннеаполіс), Ігоря Іваницького (Дітройт), Богдана Керницького (Філядельфія).

А. В.

Національні святкування у Фініксі, Арізона

22 листопада тут відбулось Свято Листопадового Зриву.

Свято відкрив голова Т-ва вояків п. Поліщук, а проводив ним В. Коваль. Головний змістовний реферат про значення Листопадового Зриву, його перебіг та дієвих осіб виголосив голова Т-ва Прихильників УНР Я. Величко, а про дальші події визвольної боротьби на рідних землях, її керівників та про УПА прочитав великий реферат ветеран 2-ої світової війни В. Савицький.

У художній частині виступив із читанням власних творів А. Вдовиченко.

Завершив художню частину виступ студента Богдана Поліщука, який добре виконав на піяно декілька композицій.

Свято було влаштоване з ініціятиви Т-ва вояків. На святі було започатковано збірку на вояків-інвалідів, яка далі триває під керівництвом В. Коваля та голови Т-ва п. Поліщука.

С. В.

УСК і „Чорноморська Січ" грали без змагунів з Канади

Густа мряка в минулу суботу і неділю перешкодила приїздові літаками постійних змагунів УСК-у і „Чорноморської Січі", які відбули минулої неділі мистецькі змагання Футбольної Ліги Східньої Конференції.

„Тризуб" здобув у зустрічі двох українських дружин у Філядельфії високу перемогу 5:1 над „Чорноморською Січчю" з Нюарку, яка грала тільки в десятку. Ворота для „Тризуба" стрілили: Яковина, Ферейра 2 і Вентлянд 2, а для „Чорноморської Січі" Понось. В складі „Чорноморської Січі" бракувало трьох канадійських футболістів та Дутри і Голуба, якого мусів заступити на воротах оборонець Саварин. Також не одержала „Ч. Січ" звільнення для себе трьох змагунів „Тризуба", про яких перехід договорювалися обидва клюби. Після цієї перемоги „Тризуб" дальше займає друге місце у Південній Дивізії з точками 17:7 і відношенням воріт 28:13.

УСК Ню Йорк виступив до мистецьких змагань минулої неділі без п'яти змагунів з Канади. Все таки, завдяки жертвенній грі резервового складу, (в тому першу половину навіть у десятку), — потрапили усківці вибороти нерішену 0:0 з італійською дружиною „Джуліяна". В складі УСК-у заграли дуже добре: воротар Яблевський, який мав дев'яті мистецькі змагання без пропущених воріт, штопер Руїз і напасники В. Шмотолоха та М. Скірка. Найбільше ослабленою браком змагунів з Канади була лінія нападу, в якій однак пильно працювали згадані змагуни. В. Шмотолоха сильно і цільно обстрілював ворота противника. УСК стоїть на першому місці показника Південної Дивізії з точками 19:5 і відношенням воріт 30:5.

В третіх змаганнях Східньої Конференції минулої неділі „Дойчунгарн" перемогли 1:0 „Мінерву-Пфельцер".

В Едмонтоні відбулася зустріч українців — давніх поселенців у Канаді

Едмонтон. — Тут відбулася зустріч українців-піонерів, які поселилися в Канаді ще задовго перед другою світовою війною, а деякі й перед 1914. роком. Зустріччю керував Василь Бойцун, а Ф. Мадяра виголосив доповідь про звичаї давніх українських поселенців, які збереглися до наших днів у фармерських околицях в Канаді. На зустрічі, між іншими промовцями, виступив редактор журналу „Український піонер" Т. Томашівський, який говорив про необхідність зібрати й узагальнити досвід, спогади, списки українських піонерів у Канаді. Для цього вирішено видати пам'яткову книгу, на видання якої учасники склали відразу ж 150 д., а дехто зголосив і більші суми. Редагування тієї книги доручено Томі Томашівському. У зустрічі взяли участь українці-піонери з Едмонтону, Ту Гілс, Лемонту, Вагревілю, Смокі Лейк та інших міст і сіл, де зберігся український звичай життя і рідна мова.

Проф. Антін Шутка виступав у різних університетах з доповідями про досягнення в органічній хемії

Молодий віком американський учений українського походження, проф. д-р Антін Шутка, звичайний професор хемії в католицькому університеті в Дітройті, виступав від 1 до 5 грудня в п'яти високих американських школах та університетах у Пенсильвенії і Ню Джерзі з доповідями про найновіші досліди в ділянці органічної хемії та впливу радіяції на живі організми. Проф. А. Шутка прийшов до висновку, що вже недалеко той час, коли буде змога творити штучно живі організми. Дотепер про його досліди вже сповіщали понад 400 американських часописів, ними жваво цікавиться американський науковий світ. Проф. А. Шутка бере участь в українському громадському житті, зокрема він є членом СУК „Провидіння".

Відбулася ще одна вистава п'єси С. Ледянського „Під косою"

Бруклин. — У неділю 6-го грудня Дратичний гурток Осередку СУМ у Бруклині, під режисурою поетеси Алли Косовської, вдруге з успіхом показав тут драму Сергія Ледянського з часів примусової колективізації на Україні „Під косою". Вистава відбулася цього разу в Українському Національному Домі, під патронатом Сорзу Українок Америки. У цій п'єсі, що кінчається повстанням усього села проти принесеної московським наїздником колгоспної панщини, брали участь 18 осіб-аматорів, любителів театрального мистецтва, і як такі вони добре виконали складний для постави твір. Найвизначнішим досягненням у грі виділилася п-ні С. Галатин у ролі Явдохи, дружини селянина Пшеничнюка, й п. М. Сметанюк у ролі Коси. На виставі було чимало українців із старшої еміґрації, а також молоді. Незабаром вистава буде показана також на Бронксі.

Українська хроніка

● **У програмі сумівського виступу на телевізії 10-го грудня,** передаваного каналом ч. 13, виступали також п-і Дарія Генза і п-і Олена Сохан, у стилевих полтавських строях. Вони виконали танцювальний дует „Український танок", в супроводі оркестри.

● **У Гартфорді, Конн., створено новий осередок ТУСМ** ім. Миколи Міхновського. Його першим головою була обрана Надія Кравець, заступником і організаційним референтом — Роман Заставський.

● **Генерального секретаря** Об'єднаних Націй У Танта оперували в минулому тижні в Ню Йорку на веред на 12-ці. Стан його здоров'я значно поправився і він швидко вернеться до праці.

Ф. Лукіянович.

ОГЛЯД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

За повіваючими прапорами у дефіляді вибранців — представників країн, дружньо побравшись за руки, всуміш маршували змагуни. На стадіоні ворушились постаті із смолоскипами. Присутніми на цій церемонії закриття були імператор Японії Гірогіто та голова МОК Брандедж.

Спущений п'ятикільцевий олімпійський прапор із парадою пронесли біжнею 6 моряків у білих одностроях і коли вогонь погас, появився великий світляний надпис — „САЙОНАРА" — прощайте!

Світла і тіні.

Олімпіяда у Токіо мала свої світла і тіні та характеристичні моменти.

До світел — зачислимо в першу чергу майже бездоганну організацію, влаштування та вивінування. На місці, де стояли бараки б. окупаційних сил ген. Мек Артура, побудовано приміщення для 9 тисяч змагунів та тренерів. Збудовано новий, прекрасний, на 80 тисяч глядачів, стадіон, нову, триповерхову галю для т. зв. менших спортів (підношення тягарів, боксу, джудо, кошівки, відбиванки, тощо), нову затоку для перегонів у човнах і каюках, і басейн, про якого плаваки казали, що це просто мрія.

І про транспорт подбано; розбудовано удогіднення летовища і від нього до стадіону проведено нову автостраду. Місця змагань; причалювання чи фінішів, заосмотрено в електронічні годинники, а також і машини до обчислювання точок і осягів. Словом, де тільки можна було, пристосовано найновіші винаходи техніки, що в парі із ніпонською ввічливістю і скромністю творили незабутні враження.

Осяги.

Під оглядом спортовим і осягів, на відбутих Ігрищах падали рекорди, як листки осінню. Бували випадки, що встановлено новий рекорд у передзмагу, щоб опісля перевершити його у півфіналі і ще раз поправити у фіналі. Це відносилось у першу чергу до змагань у плаванні., в яких малолітні змагуни ЗДА вийшли обвішані медалями і славою. Але і в легкій атлетиці та підношенні тягарів був цілий ряд поправлених рекордів.

На високому рівні була відбиванка чоловіків та жінок. Тут малі і, наче б то, на вигляд кволі японки побили солідно збудованих совєтських жінок. У кошівці — ЗДА ще не мають противника. Натомість футбол стояв — за винїмком кількох ігор — на сорокатому рівні. Справа в тому, що деякі держави, придержуючись строго олімпійського закону, вислали аматорів, в тому часі як другі — найкращу дружину взагалі. І тому трапився такий парадокс, що японці перемогли бразилійців.

Сімнадцять нових членів доповнили олімпійський реєстр до майже сотні країн учасників. І хоч ці нові держави часом брали участь тільки у дефіляді, або їхні змагуни відпали зразу таки у кваліфікаціях, це справи не зміняє, що олімпійська родина росте.

Німці осягнули 10 - 22 - 18 медаль, скомбінувавши дружину із Західньої та Східньої Німеччини. Японці, як господарі змагань, крім здобутого морального капіталу і престижу за дуже добру організацію, на конті медаль виказались 16 - 10 - 8, в добрій мірі завдяки введенні на Ігрища джудо. Бувші господарі італійці, залишились трохи позаду, бо їхній балянс медаль 10 - 10 - 7.

Свої місця у загальному числі медаль задержали, хоч тут і там знизились, так звані „малі великі чотири", Мадярщина (22), Австралія (18), Швеція (8) та Фінляндія (5). Малі - великі тому, що населенням і простором вони малі, а осягами і рівнем — великі.

Із замітних осягів слід відзначити 4 золоті медалі 18-літнього плавака Дана Шолендера (він міг здобути і п'яту, але ЗДА і так були певні першого місця). Також молоденька Шерон Студер (ЗДА) прикрасилась трьома золотими медалями. Проте непоборним уважають осяг сержанта Імператора Гайле Сейласіє, Абебе Бікіли з Абісінії, який у 60-му році босоніж у Римі, а тепер у капцях, пробіг 40-кілометровий маратон у рекордовому часі! Зараз за ним треба поставити П. Снела із Н. Зеляндії, який здобув перше місце у бігах на 800 і 1500 м. Його фініш залишав усіх суперників позаду.

Несподіванки.

Несподіванки? Скільки хочете! К. С. Янга, китайця з Формози, який студіює у Канім" першуном десятизмагу, тимбільше що він усталив раніше рекорд понад 9 тисяч точок. У Токіо Янг заледве зайняв п'яте місце. Перше взяв німецький студент тіловиховання Віллі Голдорф.

На довгих бігах американців ніхто не брав повяжно. Бо і чому, коли вони ніколи не попадали до фіналу. І тут нараз на диво — медалі за 5 і 10 тисяч метрів забрали ЗДА, для яких ці осяги були чи не більшою несподіванкою, як для їхніх противників.

Не повелося одначе Голові Конелеві, учителеві із Бостону у молоті, ані його жінці Ользі у меті диском. Дві олімпіяди раніше, Гол з рамени ЗДА, а Ольга Фікотова, як представниця Чехії, стояли на першому місці. Не вдалося і 32-літньому О'Брасові у стусані кулею відійти бодай з бронзовою медалею. У трьох попередніх олімпіядах ця честь не минала його.

За державами

Немає сумніву, що найбільше вирівняну дружину вислали Совєти. Вони вправді розчисляли на 50 перших місць і були розчаровані осягами своїх змагунів в порівнянні із здобутками в Римі, але, за винїмком їзди-дресури на конях, вони були добре заступлені всюди. На Коробкова, головного тренера посипались громи, але коли Совєти застосують у плаванні програму, яку заініціювали в себе ЗДА тому вісім років (побудовання критих басейнів і безплатне навчання плавання), тоді — „кавеант консулес!" — або бережіться ЗДА! Чисельний стан золотих, срібних і бронзових медалів СССР у Токіо: 30 — 31 — 35, разом 96.

У ЗДА — верхи і низи. Верхи у плаванні та в меншій мірі у легкій атлетиці, — низи у боксі, дужанні, частинно у підношенні тягарів, але головно у руханці. Характерно, що ані одного фіналіста не мали ЗДА у цьому прекрасному спорті, в якому розгра відбувалась між японськими і совєтськими руховиками, із чеськими та сербськими „родзинками".

Були і тіні.

Прекрасна організація, побудова удогіднень та спортових галь, японська гостинність та розгром рекордів становили цілість, у якій проявились щілини. Ці щілини були головно у ділянках судівництва, де електронічні годинники, чи інше технічне устаткування, годі було примінити. З-часта бували недотягнення у суддюванні у кошівці, у відбиванці, а в боксі деколи доходили до парадоксу.

І то неоднoразово. Наприклад у тяжкій вазі філядельфієць Фрейзер безжалісно ганяв свого противника німця по рінгу. І той Фрейзер заледве виграв 3:2 голосами. Немає сумніву, що судді румун та чех голосували за німцем з політичних причин, щоб ЗДА не осягнули переваги над Совєтами.

Інші негативи — це неприятлива погода, доці, мряка і вітри, настільки сильні, що унеможливлювали відбуття змагань за пляном, а це вносило замішання у виконанні програми.

Підсумки

Вісімнадцяті Олімпійські Ігрища почались з великою парадою 10-го а закінчились дружнім маршем 24-го жовтня. Вони залишили незабутнє враження в учасників та глядачів. Прекрасна організація та влаштування були несподіванкою для всіх. Спортовий рівень та осяги змагань були на високому рівні Несподіванки — це обов'язкова частина змагань, а малі недомагання належали до рідкостей.

Черговий олімпійський вогонь запалять у 1968 році у Мексику, малій країні, яка піднялася організувати наступне небуденне спортове видовище модерних часів — зустріч кращих спортовців сотні, або і більше країн світу.

Папа Павло VI уділяє благословення тисячним масам народу, що вітали його оваційно в Бомбаї, під час евхаристійних урочистостей.

Сіям таврує Камбоджу за її спілку з порушниками миру і ладу на Півдні Азії

Об'єднані Нації. — Міністер закордонних справ Сіяму (Таї) Танат Хоман гостро заатакував у своєму виступі під час генеральної дебати на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулу середу 9 грудня сусідню до Сіяму державу Камбоджу, закинувши їй, що вона зв'язалась „з деякими агресивними силами" в Південній Азії. Політика Камбоджі — твердив, він — виразно загрожує мир, безпеку і волю в тому обширі. Сіямський міністер скаржився, що Камбоджа раз-у-раз порушує підписані нею умови та зголошує неоправдані й фальшиві скарги щодо ніби-то агресивних проти неї дій і цим спричиняє заколот в опінії власного народу та закордону. Хоч Тенат Хоман не називав ніяких інших держав за іменем, проте всім було ясно, що він має на увазі перехід Камбоджі на становище комуно - китайської сателітньої держави, яка — за вказівками з Пейпінґу — тісно співпрацює з південно-в'єтнамськими комуністичними партизанами, даючи їм схоронище на своїй „невтральній" території та піднімаючи галас, коли в погоні за комуністичними бандами південні в'єтнамці або американські літаки загаются дещо й на територію „суверенної" Камбоджі.

Телеграма Л. Б. Пірсона до Комітету Українців Канади в Торонті

На закінчення Шевченківського року Комітет Українців Канади, Відділ Торонто, відсвяткував пам'ять нашого Пророка камерним концертом -академією в неділю, 29 листопада в Мессей Гол. У зв'язку з цими святкуваннями прем'єр Канади, Дост. Лестер Б. Пірсон прислав наступну телеграму: „Мій щирий привіт усім приявним та тим, що відзначають недільним пам'ятковим концертом 150-ліття народження Тараса Шевченка, найславнішого поет України. Та Його безсмертна поетична творчість стала надхненням поколінь далеко й поза межами України, яку він так любив. Його відданість і зрозуміння волі, висказані понад сто літ тому, залишилися і надальше надією на остаточне визволення поневолених народів у цілому світі.

Від імени уряду Канади та від мене особисто пересилаю з нагоди цих святкувань усім канадійцям-українцям і їхнім демократично наставленим організаціям щирий привіт та найкращі побажання."

Лестер Б. Пірсон,
прем'єр Канади

Сенатор Еллендер і губернатор Скрентон критикують урядову фармерську програму

Філядельфія Па. — Голова Сенатської Рільничої Комісії сенатор демократ із Люїзіяни Аллен Дж. Еллендер, промовляючи на Конвенції Американської Федерації Фармерських Бюр, заявив, що він буде в опозиції до фармерської програми на найближчій сесії Сенату. Тисячі делеґатів на Конвенцію гаряче оплескували деякі місця промови сен. Еллендера. Вони оплескували і промову губернатора республіканця Пенсильвенії Вілліяма Скрентона, який критикував урядовий плян збільшити контролю уряду над фармерською продукцією. На думку сен. Еллендера контроля уряду над фармерською продукцією повинна бути зменшена до мінімуму. Пшенична програма, гадає сен. Еллендер, мали бути витримана в теперішньому виді. Те саме відноситься і до бавовни, та до кормових ростин. Губернатор Скрентон домагається, щоб уряд ступнево зменшував контролю над фармерством, але це зовсім не означає, що треба негайно зменшити державну контролю над фармерською продукцією. Губернатор Скрентон сказав, що під час останніх виборів не було часу порушувати справу фармерської програми, тому саме треба б це зробити тепер.

Посмертні згадки

ГАВРИК ЕФРОЗИНІЯ, членка 20-го Відділу УНСоюзу в Гемтремк, Міш., померла 12 листопада 1964 р. на 72-му році життя. Нар. 10 жовтня 1892 р. в Зах. Україні. Полишила в смутку 7 дочок Єву, Гелену, Юлію, Анну, Розу, Катерину та 3 синів Василя, Дмитра, Андрія, 21 внуків. Похорон відбувся 16 листопада ц. р. з пох. заведення до церкви Пречистої Діви Марії при участі родини, членів Відд. та знайомих на цвинтар Mt. Olivet.

Вічна Їй Пам'ять!
А. Триш, секр.

МАРІЯ ПАЦКАНІК, членкиня 104 Відд. УНС в Перт Амбой, Н. Дж., померла 12 жовтня 1964 р. на 75-му році життя. Покійна нар. в с. Побідно, пов. Сянок, Зах. Україна. Залишила в сумутку 5 доньок, 2 синів, 18 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 14 жовтня ц. р. до церкви Усп. Пресвятої Діви Марії при участі родини, членів Б-ва св. о. Миколая, а відтак на парафіяльний цвинтар.

Вічна Йому Пам'ять!
Г. Мисак, секр.

МАРІЯ КУШНІР, довголітня членкиня Т-ва Запорозька Січ — 245 Відд. УНСоюзу в Трентоні, Н. Дж., упокоїлась в Бозі 28 жовтня 1964 р. на 73-му році життя. Покійна походила з с. Вільчівка, пов. Рава Руська, Зах. Україна. Полишила в смутку доньку Анну з мужем, сина Григорія з дружиною і 3 внуків та брата Михайла Кухарчука з родиною в Канаді. Похорон відбувся 31 жовтня ц. р. з пох. заведення до Укр. Правосл. Церкви св. Тройці, а опісля на місцевий церковний цвинтар.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Мартиненко, секр.

ГОРДІЙ ШИЛО, член Б-ва св. Стефана — 221 Відд. УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 19 жовтня 1964 р. на 59-му році життя. Покійний походив з с. Садок, Велика Александрівка, Україна. Залишив у смутку 2 доньки Олександру Коломиєць, Наталію, 2 синів Віктора і Павла та внучку. Похорон відбувся 22 жовтня ц. р. з Укр. Правосл. Церкви св. Тройці на цвинтар Елмвуд, при участі членів Б-ва, родини, приятелів і знайомих.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

РОЖАК СТЕПАН, довголітній член Б-ва св. Володимира — 173 Відд. УНСоюзу у Вілмінгтон, Дел., помер 20-го жовтня 1964 р., проживши 72 роки. Покійний був активним членом Відділу, в якому довгі роки виконував чинність касира. Похорон відбувся 24 жовтня ц. р. з церкви св. о. Миколая на католицький цвинтар.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Щирба, секр.

ЮСТИНА ВАГАН, довголітня членка 230-го Відд. УНСоюзу в Янґстовн, Огайо, померла 2 листопада 1964 р. на 75 році життя. Покійна нар. в с. Глумча, пов. Сянік, Галичина. Залишила в смутку три доньки, сина Івана і 5 внуків. Похорон відбувся 5 листопада ц. р. з пох. заведення до Правосл. Церкви св. ап. Петра і Павла, а відтак на парафіяльний цвинтар, при участі родини, членів Відд. та знайомих.

Вічна Їй Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ВОЛОДИМИР БЯЛИЙ, член 379 Відділу УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 18 жовтня 1964 р. Покійний нар. 8 жовтня 1901 р. в с. Іванє Золоте, пов. Заліщики, Україна. Полишив в смутку дружину Євгенію, 2 дочки Тамару і Звениславу і 3 внуки. Похорон відбувся 21 жовтня ц. р. з пох. заведення до Катедри св. о. Миколая, а відтак на цвинтар о. Миколая.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Семків, секр.

ЯКИМ ПОЛІТИЛО, довголітній член Т-ва Запорозька Січ — 192 Відд. УНСоюзу в Геркімер, Н. Й., помер 9 листопада 1964 р. Походив з с. Грабова, пов. Камінка Струмилова, Україна. Прожив 71 років. Покійний полишив в смутку 3 доньки Гелен, Стелу, Емілію, сина Івана, 8 внуків і правнуку. Похорон відбувся 11 листопада ц. р.

Вічна Йому Пам'ять.
М. Політило, секр.

ТАРЗАН, ч. 5354. Весело прощаються...

— Я обіцяю вам, що копальняна активність не буде вам перешкаджати, — сказав із вдячністю Том. — Ви зможете і надалі полювати й ловити тварини...

— І можливо... Колись я загляну до вас допоможу вам у ... ах — ставленні пасток.

Сем засміявся оком знавця. — Так... Я гадаю, що ви зможете при цьому...